სს „საქართველოს განვითარების ფონდი“

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული
წლის
ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	3
ინდივიდუალური ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	7
ინდივიდუალური მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	8
ინდივიდუალური საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	9
ინდივიდუალური ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	10
ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	11

შპს „KPMG Georgia“
ჯი ემ თი პლაზა, სართული 5
მთაწმინდის რაიონი, თავისუფლების მოედანი , N4, (ნაკვ.66/4)
თბილისი, საქართველო 0105
ს/კ 404437695
ტელეფონი: +995 322 93 5713
ინტერნეტი: www.kpmg.ge

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „საქართველოს განვითარების ფონდის“ სამეთვალყურეო საბჭოს

პირობითი მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ სს "საქართველოს განვითარების ფონდი"-ს (შემდგომში „ფონდი“) ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ინდივიდუალური ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის ინდივიდუალური მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგების, ინდივიდუალური საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ინდივიდუალური ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისაგან, ასევე ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე თანდართული შენიშვნებისგან, მათ შორის ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, გარდა "პირობითი მოსაზრების საფუძვლის" პირველ აბზაცში აღწერილი საკითხის შესაძლო გავლენისა და გარდა 2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის შესაბამის მაჩვენებლებზე ჩვენი დასკვნის "პირობითი მოსაზრების საფუძვლის" მეორე აბზაცში აღწერილი საკითხის გავლენისა, თანდართული ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ფონდის არაკონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის არაკონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებსა და არაკონსოლიდირებულ ფულად ნაკადებს იმ წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს აღრიცხვის სტანდარტები) შესაბამისად.

პირობითი მოსაზრების საფუძველი

1. ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მე-13 შენიშვნაში წარმოდგენილის შესაბამისად, 2023 წლის 6 აპრილით დათარიღებული აქციონერთა გადაწყვეტილების მიხედვით, ფონდის განთავსებული კაპიტალი 250,000 ათასი ლარით განისაზღვრა და გამოცხადდა როგორც „მთლიანად გადახდილი“. ვინაიდან 2022 წლის 31 დეკემბრის და აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლის ფონდის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში „გადახდილი განთავსებული კაპიტალი“ 100,000 ათასი ლარის ოდენობით იყო აღრიცხული და 2023 წლის განმავლობაში არ განხორციელებულა კაპიტალის დამატებითი შენატანები, ფონდმა აღიარა 150,000 ათასი ლარის ოდენობით მოთხოვნა აქციონერის მიმართ, 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის. ფონდს არ მიუმართავს აქციონერისთვის გამოცხადებულ გადახდილ განთავსებულ კაპიტალსა და განთავსებულ კაპიტალში ფაქტობრივად განხორციელებულ შენატანს შორის სხვაობასთან დაკავშირებით. ჩვენ ვერ დავადასტურეთ და ვერ შევამოწმეთ ალტერნატიული საშუალებებით აქციონერის მიმართ არსებული მოთხოვნის ამოღებადობა. შედეგად, ჩვენ ვერ დავადგინეთ იყო თუ არა საჭირო კორექტირებები აქციონერის მიმართ არსებულ მოთხოვნასთან და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების დაკავშირებულ ელემენტებთან მიმართებაში 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის და აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის

შპს „KPMG Georgia”, კომპანია რეგისტრირებული საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, KPMG-ის დამოუკიდებელი წევრი ფირმების გლობალური ორგანიზაციის წევრი ფირმა, რომელიც ერთიანდება გარანტიით შეზღუდულ კერძო ინგლისურ კომპანიაში KPMG International Limited.

2. 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის, იყო ინდიკატორი იმისა, რომ სს "აერო-სტრუქტურების ტექნოლოგიები (ციკლონი)"-ს შვილობილ კომპანიაში ინვესტიციის ანაზღაურებადი ღირებულება შეიძლება ყოფილიყო მის საბალანსო ღირებულებებზე დაბალი, რაც შეადგენდა 93,246 ათას ლარს. ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტი ბასს 36 "აქტივების გაუფასურება" მოითხოვს, რომ მსგავსი მაჩვენებლების არსებობის შემთხვევაში, ხელმძღვანელობამ ანაზღაურებადი ღირებულებების ფორმალური შეფასება გააკეთოს. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მსგავსი შეფასება არ გაკეთებულა. 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის, ხელმძღვანელობამ ფორმალურად შეაფასა ანაზღაურებადი ღირებულება, რამაც 93,188 ათასი ლარის ოდენობით გაუფასურების ზარალის აღიარება გამოიწვია. ჩვენთვის პრაქტიკულად შეუძლებელი იყო 2022 წლის 1 იანვრისთვის დაგროვილ დეფიციტზე და 2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის წმინდა ზარალზე ფასს აღრიცხვის სტანდარტების აღნიშნული დარღვევისფინანსური გავლენის რაოდენობრივად დათვლა. ჩვენი 2024 წლის 3 ოქტომბრით დათარიღებული მოსაზრება ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების შესახებ 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის და აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის შესაბამისად იქნა მოდიფიცირებული. ჩვენი მოსაზრება მიმდინარე წლის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ასევე მოდიფიცირებულია, აღნიშნული საკითხის მიმდინარე წლის მაჩვენებლების და შესაბამისი მაჩვენებლების შესადარისობაზე გავლენის გამო.

აუდიტს წარვმართავდით აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ -ნაწილში. ჩვენ დამოუკიდებლები ვართ ფონდისგან ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს (ბესს) პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსისა (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით) და იმ ეთიკური ნორმების შესაბამისად, რომლებიც ეხება ჩვენ მიერ საქართველოში ჩატარებულ ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტს. გარდა ამისა, შევასრულეთ ამ ნორმებით და ბესს-ის ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი პირობითი მოსაზრების გამოთქმისათვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

მმართველობითი ანგარიში

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს მმართველობით ანგარიშზე. ჩვენი მოსაზრება ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების შესახებ არ მოიცავს მმართველობით ანგარიშს. ჩვენ არ გავცემთ რაიმე სახის მარწმუნებელ დასკვნას მმართველობითი ანგარიშის შესახებ.

ჩვენი პასუხისმგებლობა, ჩვენ მიერ ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით, მოიცავს ზემოთ ხსენებული მმართველობითი ანგარიშის გაცნობას და განსაზღვრას, არის თუ არა მმართველობითი ანგარიში არსებითად შეუსაბამო ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან ჩვენ მიერ აუდიტის პროცესში მიღებულ ცოდნასთან, ან სხვაგვარად ხომ არ შეიცავს არსებით უზუსტობებს.

თუ, ჩვენ მიერ ჩატარებული სამუშაოს საფუძველზე, დავასკვნით, რომ არსებობს აღნიშნული მმართველობითი ანგარიშის არსებითი უზუსტობა, ჩვენ ვალდებულნი ვართ შევატყობინოთ აღნიშნული ფაქტის შესახებ.

„პირობითი მოსაზრების საფუძვლის“ პირველ აბზაცში აღწერილის შესაბამისად, ჩვენ ვერ მოვიპოვეთ საკმარისი შესაბამისი მტკიცებულება აქციონერის მიმართ არსებული მოთხოვნის საბალანსო ღირებულების შესახებ. შესაბამისად, ჩვენ ვერ გამოვიტანეთ დასკვნა იმის შესახებ არის თუ არა მმართველობითი ანგარიში არსებითად უზუსტო აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით.

ასევე, "პირობითი მოსაზრების საფუძვლის" მეორე აბზაცში აღწერილის შესაბამისად, 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის, იყო მინიშნება იმისა, რომ სს "აერო-სტრუქტურების ტექნოლოგიები (ციკლონი)"-ს შვილობილ კომპანიაში ინვესტიციის ანაზღაურებადი ღირებულება შეიძლება ყოფილიყო მის საბალანსო ღირებულებებზე დაბალი. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მსგავსი შეფასება არ გაკეთებულა. 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის, ხელმძღვანელობამ ფორმალურად შეაფასა ანაზღაურებადი ღირებულება, რამაც გაუფასურების ზარალის აღიარება გამოიწვია. ჩვენთვის პრაქტიკულად შეუძლებელი იყო 2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის წმინდა ზარალზე ფასს აღრიცხვის სტანდარტების აღნიშნული დარღვევის ფინანსური გავლენის რაოდენობრივად დათვლა. ჩვენ დავასკვენით, რომ მმართველობითი ანგარიში არსებითად უზუსტოა იგივე მიზეზით, მმართველობითი ანგარიშის მიმდინარე წლის და შესაბამისი ოდენობების ან სხვა მუხლების შესადარისობასთან მიმართებაში, რომლებზეც გავლენა იქონია აღნიშნულმა საკითხმა. ჩვენ სხვა არაფერზე არ გვაქვს დასკვნა გამოსატანი.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს აღრიცხვის სტანდარტები) შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს ფონდის ფუნქციონირებადობის უნარი და აუცილებლობის შემთხვევაში, ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია ფონდის ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად ფონდის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ფონდის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არ აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებლები არიან ფონდის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, თანდართული ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა შეცდომით ან თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებულებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებითი უზუსტობას, რომელიც არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ, გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენენ იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან წინამდებარე ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ს შესაბამისად, აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.

- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ფონდის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.

- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.

- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად ფონდის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა ფონდის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის - ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ფონდი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი კომპანია.

- ვაფასებთ ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

მოცემული აუდიტის, რომლის შედეგადაც შედგენილია წინამდებარე დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა, გარიგების პარტნიორია:

ნიკოლოზ ჭოჭუა

შპს "KPMG Georgia"
თბილისი, საქართველო
30 დეკემბერი 2024 წელი

'000 ლარი	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	7	5,955	5,827
საინვესტიციო ქონება	8	44,261	45,108
ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში	9	22,245	22,007
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	10	11,016	20,010
სხვა ინვესტიციები		12,603	10,311
სასესხო მოთხოვნები	11	581	3,449
ვადიანი ანაბარი		13,555	-
გრძელვადიანი აქტივები		**110,216**	**106,712**
სასესხო მოთხოვნები	11	5,460	7,012
სხვა აქტივები		2,898	1,642
მოთხოვნა აქციონერის მიმართ	13(a)	150,000	-
მოთხოვნა ყოფილი შვილობილი კომპანიის მიმართ	14(a)	56,934	57,770
მისაღები დივიდენდები		-	2,913
ვადიანი ანაბარი		3,200	-
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	12	57,876	29,142
მოკლევადიანი აქტივები		**276,368**	**98,479**
სულ აქტივები		**386,584**	**205,191**
კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	13	250,000	100,000
მესაკუთრის განაწილებები		(55,970)	(55,159)
გაუნაწილებელი მოგება		138,313	111,460
სულ კაპიტალი		**332,343**	**156,301**
ვალდებულებები			
ვალდებულება ყოფილი შვილობილი კომპანიის მიმართ	14(b)	-	47,738
გრძელვადიანი ვალდებულებები		**-**	**47,738**
ვალდებულება ყოფილი შვილობილი კომპანიის მიმათ	14(b)	53,037	-
სხვა ვალდებულებები		1,204	1,152
მოკლევადიანი ვალდებულებები		**54,241**	**1,152**
სულ ვალდებულებები		**54,241**	**48,890**
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		**386,584**	**205,191**

ინდივიდუალური ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად, რომელიც განუყოფელი ნაწილია ინდივიდულაური ფინანსური ანგარიშგების და განთავსებულია 11-54 გვერდებზე

'000 ლარი	შენიშვნა	2023	2022
საინვესტიციო შემოსავალი			
შემოსავალი დივიდენდებიდან	5	-	86,356
ზარალის წილი მეკავშირე საწარმოებში განხორციელებულ ინვესტიციებზე	10	(1,300)	(32,884)
სხვა საინვესტიციო შემოსავალი	5(a)	34,457	40,190
სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური აქტივები - სამართლიანი ღირებულების წმინდა ცვლილება		333	(435)
სულ საინვესტიციო შემოსავალი		**33,490**	**93,227**
საოპერაციო ხარჯები			
ხელფასები და დასაქმებულთა სხვა გასამრჯელოები		(3,781)	(3,897)
ცვეთის დარიცხვა	7,8	(269)	(271)
გაუფასურების ზარალი ინვესტიციებზე შვილობილ კომპანიებში		(571)	(99,586)
სასესხო მოთხოვნასთან დაკავშირებული გაუფასურების ზარალი	15(c)	(6,873)	(13,585)
გაუფასურების ზარალი ინვესტიციებზე მეკავშირე საწარმოებში	10	-	(6,260)
გაუფასურების ზარალი საინვესტიციო ქონებაზე	8	-	(25,438)
სხვა საოპერაციო ხარჯები		(1,406)	(1,338)
სხვა შემოსავალი		980	733
საოპერაციო საქმიანობების შედეგები		**21,570**	**(56,415)**
ფინანსური შემოსავალი	6	9,939	34,295
ფინანსური ხარჯები	6	(4,270)	(13,500)
წმინდა ფინანსური შემოსავალი		**5,669**	**20,795**
მოგება/(ზარალი) მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		**27,239**	**(35,620)**
მოგების გადასახადის ხარჯი		(386)	(343)
მთლიანი სრული შემოსავალი/(ზარალი) წლის განმავლობაში		**26,853**	**(35,963)**

წინამდებარე ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება დამოწმებულია ხელმძღვანელობის მიერ 2024 წლის 30 დეკემბერს და მისი სახელით დოკუმენტზე ხელს აწერენ:

ბესიკ ბუგიანიშვილი
აღმასრულებელი დირექტორი

იოსებ მამუკელაშვილი
ფინანსური დირექტორი

'000 ლარი	შენიშვნა	2023	2022
საინვესტიციო შემოსავალი			
შემოსავალი დივიდენდებიდან	5	-	86,356
ზარალის წილი მეკავშირე საწარმოებში განხორციელებულ ინვესტიციებზე	10	(1,300)	(32,884)
სხვა საინვესტიციო შემოსავალი	5(a)	34,457	40,190
სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური აქტივები - სამართლიანი ღირებულების წმინდა ცვლილება		333	(435)
სულ საინვესტიციო შემოსავალი		**33,490**	**93,227**
საოპერაციო ხარჯები			
ხელფასები და დასაქმებულთა სხვა გასამრჯელოები		(3,781)	(3,897)
ცვეთის დარიცხვა	7,8	(269)	(271)
გაუფასურების ზარალი ინვესტიციებზე შვილობილ კომპანიებში		(571)	(99,586)
სასესხო მოთხოვნასთან დაკავშირებული გაუფასურების ზარალი	15(c)	(6,873)	(13,585)
გაუფასურების ზარალი ინვესტიციებზე მეკავშირე საწარმოებში	10	-	(6,260)
გაუფასურების ზარალი საინვესტიციო ქონებაზე	8	-	(25,438)
სხვა საოპერაციო ხარჯები		(1,406)	(1,338)
სხვა შემოსავალი		980	733
საოპერაციო საქმიანობების შედეგები		**21,570**	**(56,415)**
ფინანსური შემოსავალი	6	9,939	34,295
ფინანსური ხარჯები	6	(4,270)	(13,500)
წმინდა ფინანსური შემოსავალი		**5,669**	**20,795**
მოგება/(ზარალი) მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		**27,239**	**(35,620)**
მოგების გადასახადის ხარჯი		(386)	(343)
მთლიანი სრული შემოსავალი/(ზარალი) წლის განმავლობაში		**26,853**	**(35,963)**

წინამდებარე ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება დამოწმებულია ხელმძღვანელობის მიერ 2024 წლის 30 დეკემბერს და მისი სახელით დოკუმენტზე ხელს აწერენ:

ბესიკ ბუგიანიშვილი
აღმასრულებელი დირექტორი

იოსებ მამუკელაშვილი
ფინანსური დირექტორი

’000 ლარი	განთავსებული კაპიტალი	მესაკუთრის განაწილებები	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2022 წლის 1 იანვარს	100,000	2,076,868	(832,439)	1,344,429
მთლიანი სრული ზარალი წლის განმავლობაში	-	-	(35,963)	(35,963)
პირდაპირ კაპიტალში ასახული ოპერაციები მესაკუთრეებთან				
მესაკუთრის შენატანები (იხ. შენიშვნა 13(b))	-	1,340	-	1,340
არაფულადი აქტივების გატანა (იხ. შენიშვნა 1(b))	-	(2,133,367)	979,862	(1,153,505)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**100,000**	**(55,159)**	**111,460**	**156,301**
ნაშთი 2023 წლის 1 იანვარს	100,000	(55,159)	111,460	156,301
მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	-	-	26,853	26,853
პირდაპირ კაპიტალში ასახული ოპერაციები მესაკუთრეებთან				
განთავსებული კაპიტალის ზრდა (იხ. შენიშვნა 13(a))	150,000	-	-	150,000
არაფულადი აქტივების გატანა	-	(811)	-	(811)
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	**250,000**	**(55,970)**	**138,313**	**332,343**

ინდივიდუალური საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად, რომელიც განუყოფელი ნაწილია ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების და განთავსებულია 11-54 გვერდებზე.

'000 ლარი	შენიშვნა	2023	2022
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან			
წლის ზარალი		26,853	(35,963)
კორექტირებები:			
შემოსავალი დივიდენდებიდან	5	-	(86,356)
ზარალის წილი მეკავშირე საწარმოებში განხორციელებულ ინვესტიციებზე (მოგების გადასახადის გამოკლებით)	10	1,300	32,884
სხვა საინვესტიციო შემოსავალი		(34,457)	(40,190)
ცვეთის დარიცხვა	7, 8	269	271
მოგების გადასახადის ხარჯი		386	343
წმინდა ფინანსური შემოსავალი	6	(5,669)	(20,795)
გაუფასურების ზარალი ინვესტიციებზე შვილობილ კომპანიებში	9	571	99,586
მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციების გაუფასურების ზარალი	10	-	6,260
გაუფასურების ზარალი საინვესტიციო ქონებაზე	8	-	25,438
სასესხო მოთხოვნასთან დაკავშირებული გაუფასურების ზარალი	15(c)	6,873	13,585
სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური აქტივები - სამართლიანი ღირებულების წმინდა ცვლილება		(333)	435
		(4,207)	**(4,502)**
ცვლილებები:			
სხვა აქტივებში		(1,359)	(1,069)
სხვა ვალდებულებებში		52	(102)
სხვა მოთხოვნაში		2,575	-
საოპერაციო საქმიანობებში გამოყენებული ფულადი ნაკადები მოგების გადასახადისა და პროცენტის გადახდამდე		**(2,939)**	**(5,673)**
გადახდილი პროცენტი		-	(3,661)
საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		**(2,939)**	**(9,334)**
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობებიდან			
მიღებული დივიდენდი		2,828	35,356
მიღებული პროცენტი		4,163	4,857
გაცემული სესხების დაფარვა		58	-
ვადიანი ანაბრების განთავსება		(16,755)	-
შვილობილ კომპანიებში ინვესტიციების ზრდა		(1,037)	(1,196)
მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციების ზრდა	10	(232)	(274)
სხვა ინვესტიციების ზრდა		(1,959)	(1,670)
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(85)	-
საინვესტიციო ქონების შეძენა		(47)	-
მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციების გაყიდვიდან მიღებული ანაზღაურება	5(a)	42,383	-
შვილობილი კომპანიების გაყიდვიდან მიღებული ანაზღაურება	5(a)	-	48,427
საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი სახსრები		**29,317**	**85,500**
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობებიდან			
სესხების დაფარვა		-	(92,283)
სესხებიდან მიღებული შემოსულობები		-	21,568
სხვა საკომისიოები სესხებსა და კრედიტებზე		-	(230)
საფინანსო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		**-**	**(70,945)**
ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა		**26,378**	**5,221**
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 1 იანვარს	12	29,142	23,128
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		2,356	793
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბერს	12	**57,876**	**29,142**

ინდივიდუალური საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად, რომელიც განუყოფელი ნაწილია ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების და განთავსებულია 11-54 გვერდებზე.

შენიშვნა		გვერდი
1.	ანგარიშვალდებული საწარმო	12
2.	აღრიცხვის საფუძველი	15
3.	სამუშაო და წარდგენის ვალუტა	15
4.	შეფასებებისა და მსჯელობების გამოყენება	15
5.	შემოსავალი დივიდენდებიდან	16
6.	ფინანსური შემოსავალი და ფინანსური ხარჯები	18
7.	ძირითადი საშუალებები	18
8.	საინვესტიციო ქონება	19
9.	ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში	20
10.	ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	23
11.	სასესხო მოთხოვნები	26
12.	ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	26
13.	კაპიტალი	27
14.	მოთხოვნები და ვალდებულება ყოფილი შვილობილი კომპანიის მიმართ	27
15.	სამართლიანი ღირებულებები და რისკის მართვა	29
16.	პირობითი ვალდებულებები	38
17.	დაკავშირებული მხარეები	39
18.	შეფასების საფუძველი	40
19.	არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ	41
20.	ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული	53
21.	შემდგომი მოვლენები	54

1. ანგარიშვალდებული საწარმო

(a) ბიზნეს გარემო

ფონდის საქმიანობა ძირითადად ხორციელდება საქართველოში. შესაბამისად, ფონდზე ზემოქმედებს საქართველოში მოქმედი ეკონომიკური ფაქტორები და ფინანსური ბაზრები, რომლებიც განვითარებადი ბაზრის თვისებებით ხასიათდება. საკანონმდებლო, საგადასახადო და მარეგულირებელი ნორმები განაგრძობენ განვითარებას, თუმცა ისინი განსხვავებულ ინტერპრეტაციებს ექვემდებარებიან და განიცდიან ხშირ ცვლილებებს, რაც სხვა საკანონმდებლო სირთულეებთან ერთად, საქართველოში მოქმედი ორგანიზაციებისთვის გარკვეულ გამოწვევებს წარმოქმნის.

2022 წლის თებერვალში, რუსეთის ფედერაციასა და უკრაინას შორის შეიარაღებული კონფლიქტის გამო, რიგმა ქვეყნებმა დააწესეს სანქციები რუსეთის ფედერაციის წინააღმდეგ. კონფლიქტი გავლენას ახდენს არა მხოლოდ ორი ქვეყნის ეკონომიკურ საქმიანობაზე, არამედ გლობალურ ეკონომიკაზეც. სანქციების შედეგად, მსოფლიოს მრავალ ქვეყანაში გაიზარდა ფასები საყოფაცხოვრებო საქონელსა და სურსათზე, დაირღვა არსებული კავშირები რესურსების მიწოდებას შორის, ინფლაცია ასევე მოქმედებს ფასებზე და ანალიტიკოსები ასევე პროგნოზირებენ ეკონომიკურ გავლენას გლობალურ ინდუსტრიაზე.

გლობალური ფაქტორების მიუხედავად, საქართველოში 2023 წელს ეკონომიკა 7%-ით გაიზარდა, ინფლაციის დონემ კი 2,5% შეადგინა. მშპ-ს რეალური ზრდა ძირითადად განპირობებულია გაზრდილი ექსპორტით, ტურიზმიდან მიღებული შემოსავლებით და ფულადი გზავნილების დაჩქარებით, რაც დაკავშირებულია რუსეთიდან, უკრაინიდან და ბელორუსიიდან მიგრანტების/ტურისტების შემოდინებასთან (უკრაინაში კონფლიქტის დაწყების შემდეგ). უკრაინაში ომის დაწყების შემდეგ ქართული ლარის კურსი მერყევი იყო, მაგრამ 2023 წელს ის დოლართან მიმართებაში 9.87%-ით გამყარდა (2022: 12.53%). წყაროები: www.geostat.ge; www.nbg.gov.ge.

წინამდებარე ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება ასახავს ხელმძღვანელობის მიერ საქართველოს ბიზნეს გარემოს გავლენის შეფასებას ფონდის ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე. მომავალი ბიზნეს გარემო შეიძლება განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებებისაგან.

(b) ორგანიზაცია და ოპერაციები

სს "საქართველოს განვითარების ფონდი" წარმოადგენს სააქციო საზოგადოებას, რომელიც მდებარეობს საქართველოში. რეორგანიზაციის შედეგად, ყოფილმა სს „საპარტნიორო ფონდმა“ შეიცვალა სახელი და გახდა სს „საქართველოს განვითარების ფონდი“ 2023 წლის სექტემბრიდან.

ფონდი დაფუძნდა 2011 წლის 28 ივნისს, როგორც მთლიანად სახელმწიფოს საკუთრებაში არსებული საწარმო „სს საქართველოს განვითარების ფონდის შესახებ საქართველოს კანონის" შესაბამისად. ფონდი წარმოადგენს საჯარო სექტორში მოქმედ სპეციალიზირებულ საწარმოს, რომელიც დაფუძნებულია საქართველოს სახელმწიფოს მიერ; მის მმართველობით ორგანოს წარმოადგენს სამეთვალყურეო საბჭო. ის შეიქმნა საქართველოს ეკონომიკაში ნაკლებ განვითარებულ მრეწველობებში ინვესტიციების ხელშეწყობის და ქვეყანაში ახალი დასაქმების შესაძლებლობების შექმნის მიზნით.

ფონდის ძირითადი საქმიანობა მოიცავს კაპიტალისა და სესხის ფინანსირებას, საქართველოში მოქმედი კერძო და საჯარო სექტორის კომპანიების გარანტირებას უპირატესად ენერგეტიკის, სასოფლო-სამეურნეო, სამეწარმეო და უძრავი ქონების სექტორებში არსებული პროექტებისთვის. შემოსავლის ძირითად წყაროდ მოიაზრება დივიდენდები და საგარანტიო მოსაკრებლები.

ფონდმა მნიშვნელოვან შვილობილ კომპანიებზე კონტროლი მოიპოვა საქართველოს მთავრობის მიერ 2012 წლის 30 ივლისს და 14 აგვისტოს გამოცემული ბრძანებების შემდეგ, რომელთა თანახმადაც სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“, სს „ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორის“ საკუთრების წილის 100% და ყოფილი მეკავშირე საწარმოების - სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ და სს „საქართველოს რკინიგზის“ დარჩენილი წილები საქართველოს მთავრობამ ფონდის კაპიტალში შეიტანა. თუმცა, 2020 წლის 28 თებერვალს, საქართველოს მთავრობის მიერ გამოშვებული გადაწყვეტილების მიხედვით, საქართველოს მთავრობამ შეამცირა ფონდის კაპიტალი სს "საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის" და სს "ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორის" საკუთრების (100%-იანი წილი) საქართველოს მთავრობისთვის გადაცემის გზით (საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო). ამასთანავე, 2022 წლის 29 ნოემბერს გამოშვებული გადაწყვეტილების მიხედვით, საქართველოს მთავრობამ კვლავ შეამცირა ფონდის კაპიტალი სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციაში“ და სს „საქართველოს რკინიგზაში“ მისი 100%-იანი საკუთრების წილის საქართველოს მთავრობისთვის გადაცემის გზით.

ფონდის იურიდიული მისამართია: ვუკოლ ბერიძის №6, 0108, თბილისი, საქართველო. ფონდის სარეგისტრაციო ნომერია: 404404550.

ფონდი მთლიანად საქართველოს სახელმწიფოს საკუთრებაშია, რომელსაც საქართველოს მთავრობა („მშობელი კომპანია“, „მესაკუთრე“) წარმოადგენს. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან განხილულია მე-17 შენიშვნაში.

(c) ფონდის საინვესტიციო პორტფელი

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფონდს პირდაპირი და არაპირდაპირი წილები ჰქონდა შემდეგ ორგანიზაციებში:

სახელი	რეგისტრაციის და საქმიანობის ქვეყანა	2023 საკუთრება/ ხმის უფლება	2022 საკუთრება/ ხმის უფლება	ძირითადი საქმიანობა
შპს „პროექტი“	საქართველო	100%	100%	თვითმფრინავებისთვის სათადარიგო ნაწილების წარმოება
სს „აერო-სტრუქტურების ტექნოლოგიები (ციკლონი)“	საქართველო	66%	66%	თვითმფრინავებისთვის სათადარიგო ნაწილების წარმოება
შპს „თბილისის ლოგისტიკის ცენტრი“ და მისი შვილობილი კომპანიები				
შპს „თბილისის ლოგისტიკის ცენტრი“	საქართველო	100%	100%	კვების მომსახურება
შპს „ხილისა და ბოსტნეულის ექსპორტის კომპანია“	საქართველო	100%	100%	ხილისა და ბოსტნეულის ექსპორტი
შპს „ქართული პროდუქტი“	საქართველო	100%	100%	ტურიზმის განვითარება
შპს „საქართველოს შავი ზღვის პორტი“	საქართველო	100%	100%	პორტის მშენებლობა და ექსპლუატაცია
შპს „ლაგოდეხის სავაჭრო ცენტრი“	საქართველო	100%	100%	ლაგოდეხის სავაჭრო ცენტრის მშენებლობა და იჯარით გაცემა
შპს „რუხის სავაჭრო ცენტრი“	საქართველო	100%	100%	სავაჭრო ცენტრის მშენებლობა და იჯარით გაცემა
შპს „სტარტაპ საქართველო“	საქართველო	100%	100%	ვენჩურული კაპიტალი

სახელი	რეგისტრაციის და საქმიანობის ქვეყანა	2023 საკუთრება/ ხმის უფლება	2022 საკუთრება/ ხმის უფლება	ძირითადი საქმიანობა
შპს „იმერეთი გრინერი“	საქართველო	100%	100%	სოფლის მეურნეობა/მეურნეობა
შეზღუდული პასუხისმგებლობის პარტნიორობა „Caucasus Clean Energy I"	გაერთიანებული სამეფო	8%	8%	საინვესტიციო ფონდი
შპს „საქართველოს დარგობრივი და რეგიონული განვითარების კომპანია“	საქართველო	100%	100%	საინვესტიციო ფონდი, რომელიც უზრუნველყოფს ინვესტიციებს საქართველოში რეგიონულ განვითარებაში
შპს „ლიკანის რეზიდენცია“	საქართველო	100%	100%	რომანოვების სასახლის განახლება ლიკანში
შპს „გლობალ ბრენდი“	საქართველო	100%	100%	ღვინის ექსპორტი აშშ – ში
შპს „ინფრასტრუქტურული განვითარების საპარტნიორო კომპანია“	საქართველო	100%	100%	ანაკლიის პორტის პროექტში ინვესტიციების უზრუნველყოფა
შპს "წინანდლის მამულები"	საქართველო	-	33.43%	სასტუმრო და სპა კურორტი სოფელ წინანდალში
Gazelle Fund LP	კანადა	29.11%	29.11%	საერთაშორისო საინვესტიციო კომპანია წარმოდგენილი საქართველოში და სომხეთში
შპს „საპარტნიორო ფონდი-მწვანე განვითარება“ და მისი შვილობილი კომპანიები				
შპს „საპარტნიორო ფონდი - მწვანე განვითარება“	საქართველო	100%	100%	უძრავი ქონების განვითარება
შპს „ჯინო გრინ სიტი კორპორაცია“	საქართველო	49%	49%	უძრავი ქონების განვითარება
შპს „ისთ ვესთ ბრიჯი" და მისი შვილობილი კომპანიები				
შპს „ისთ ვესთ ბრიჯი"	საქართველო	100%	100%	საინვესტიციო ფონდის ფლობა
შპს „Georgian National Construction Fund Company“	საქართველო	49%	49%	არა-აქტიური კომპანია
სს "ნენსკრა ჰიდრო"	საქართველო	7.4%	7.4%	სვანეთში (საქართველო) ჰიდროელექტროსადგურის განვითარება, მშენებლობა და ექსპლუატაცია
შპს „კსჰ კავკასიან სუს ჰერითიჯ“	საქართველო	49.90%	49.90%	ღორების ფერმა
სს "ნენსკრა"	საქართველო	100%	100%	ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობა და ექსპლუატაცია
სს „ბორჯომი ლიკანი ინტერნეიშენალი“	საქართველო	100%	100%	სასტუმროს მშენებლობა და მართვა
შპს „ბორჯომი ლიკანი“	საქართველო	100%	100%	უძრავი ქონების განვითარება
შპს „ნიუ ტექნოლოჯი იმპექს“	საქართველო	10%	10%	არა-აქტიური კომპანია
შპს „Georgian Natural Products“	ბელორუსია	100%	100%	ღვინისა და სასოფლო-სამეურნეო ნაწარმის ექსპორტი
შპს „აღობილი“	საქართველო	49%	-	სასტუმროს მშენებლობა და მართვა
მშვიდობის ფონდი უკეთესი მომავლისთვის (ააიპ)	საქართველო	33.33%	33.33%	საინვესტიციო კომპანია

ფონდის ყველა მნიშვნელოვანი შვილობილი კომპანია და ინვესტირების ობიექტი მეკავშირე საწარმო, ქართულ სააქციო საზოგადოებებს და შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებებს წარმოადგენენ, მეწარმეთა შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

2. აღრიცხვის საფუძველი

შესაბამისობა

წინამდებარე ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან („ფასს აღრიცხვის სტანდარტები“) სრულ შესაბამისობაში. ფონდი ამზადებს კონსოლიდირებულ ფასს აღრიცხვის სტანდარტების შესაბამის ფინანსურ ანგარიშგებას 2023 წლისთვის და აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება საჯაროდ ხელმისაწვდომი იქნება შემდეგ ვებგვერდზე: www.reportal,ge.

მომხმარებლები უნდა გაეცნონ წინამდებარე ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებას 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის და აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის მომზადებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ერთად, რათა მოიპოვონ სრული ინფორმაცია ფონდის და მისი შვილობილი კომპანიების ზოგად ფინანსურ მდგომარეობაზე, საქმიანობის შედეგებზე და ფინანსური მდგომარეობის ცვლილებებზე. აღნიშნული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიღება შესაძლებელია შემდეგ მისამართზე: საქართველო, თბილისი, ვ.ბერიძის ქ. 6.

3. სამუშაო და წარდგენის ვალუტა

საქართველოს ეროვნული ვალუტა არის ქართული ლარი, რომელიც ამავდროულად წარმოადგენს ფონდის სამუშაო ვალუტას და ვალუტას, რომელშიც წარმოდგენილია წინამდებარე ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება. ლარში წარმოდგენილი ყველა ფინანსური ინფორმაცია დამრგვალებულია უახლოეს ათასეულამდე, გარდა სხვაგვარად მითითებული შემთხვევებისა.

4. შეფასებებისა და მსჯელობების გამოყენება

ფასს აღრიცხვის სტანდარტებთან შესაბამისი ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს მსჯელობებს, შეფასებებსა და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ საღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებაზე და წარმოდგენილი აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლებისა და ხარჯების ოდენობებზე. ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს ამ შეფასებებისაგან.

შეფასებების და ძირითადი დაშვებების გადახედვა მუდმივად ხორციელდება. საღრიცხვო შეფასებების გადახედვის შედეგები აღიარდება იმ პერიოდში, რომელშიც მოხდა მათი გადახედვა და ნებისმიერ შემდგომ პერიოდში, რომელზეც მათ ექნებათ გავლენა.

ინფორმაცია კრიტიკული მსჯელობების შესახებ, რომლებიც გამოიყენება საღრიცხვო პოლიტიკების შემუშავებისას და რომელთაც აქვთ ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებზე, განსაზღვრულია შემდეგ შენიშვნებში:

- შენიშვნა 15(c) – მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის შეფასება სასესხო მოთხოვნებისთვის;
- შენიშვნა 9 და შენიშვნა 10 – გაუფასურების დარიცხვის/გაუფასურების აღდგენის მაჩვენებლების არსებობა კაპიტალ-მეთოდით აღრიცხული ინვესტიციებისთვის და შვილობილ კომპანიებში განხორციელებული ინვესტიციებისთვის.

ინფორმაცია იმ დაშვებებსა და შეფასებებთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობების შესახებ, რომლებიც მომდევნო ფინანსური წლის განმავლობაში არსებითი ცვლილების გამოწვევის მნიშვნელოვან რისკს ატარებენ, მოცემულია შემდეგ შენიშვნებში:

- შენიშვნა 15 (c) – მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის შეფასება სასესხო მოთხოვნებისთვის;
- შენიშვნა 9 და შენიშვნა 10 – გაუფასურების დარიცხვის/გაუფასურების აღდგენის მაჩვენებლების არსებობა კაპიტალ-მეთოდით აღრიცხული ინვესტიციებისთვის და შვილობილ კომპანიებში განხორციელებული ინვესტიციებისთვის.

სამართლიანი ღირებულებების შეფასება

ფონდის რამდენიმე სააღრიცხვო პოლიტიკა და განმარტება მოითხოვს ფინანსური და არაფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრას.

აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას, ფონდი შეძლებისდაგვარად იყენებს ბაზრის დაკვირვებად მონაცემებს. სამართლიანი ღირებულება, შეფასების ტექნიკაში გამოყენებულ მონაცემებზე დაყრდნობით, იყოფა სამართლიანი ღირებულების იერარქიის შემდეგ დონეებად:

- დონე 1: აქტიურ ბაზრებზე კოტირებული ფასები (დაუკორექტირებელი) იდენტური აქტივებისა ან ვალდებულებებისთვის.
- დონე 2: ამოსავალი მონაცემები აქტივისა ან ვალდებულებისთვის, გარდა კოტირებული ფასებისა, რომლებიც შეტანილია 1-ელ დონეში, და რომლებიც ემპირიულია პირდაპირ (მაგ. ფასები) ან არაპირდაპირ (მაგ. ფასებისგან წარმოებული).
- დონე 3: ამოსავალი მონაცემები აქტივისა ან ვალდებულებისთვის, რომლებიც არ ეფუძნება დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (არაემპირიული ამოსავალი მონაცემები).

თუ აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული ამოსავალი მონაცემების კატეგორიებად დაყოფა შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების იერარქიის სხვადასხვა დონის ფარგლებში, მთლიანად სამართლიანი ღირებულების შეფასება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის იმავე დონეს მიეკუთვნება, რომელსაც მიეკუთვნება ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემები, რაც მნიშვნელოვანია მთლიანი შეფასებისთვის.

ფონდი ახდენს სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის გადასვლის აღიარებას იმ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, რომლის განმავლობაშიც ადგილი ჰქონდა ცვლილებას.

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების შეფასების შესახებ დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია შენიშვნაში 15(a) - ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებები.

5. შემოსავალი დივიდენდებიდან

'000 ლარი	2023	2022
სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“	-	48,148
სს "საქართველოს რკინიგზა"	-	26,356
შპს „გარდაბნის თბოსადგური“	-	11,852
შემოსავალი დივიდენდებიდან	**-**	**86,356**

2022 წლის 25 აგვისტოს, სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციამ“ გამოაცხადა 48,148 ათასი ლარის ოდენობით დივიდენდები ფონდზე. 2022 წლის 16 დეკემბერს, საქართველოს მთავრობის გადაწყვეტილების მიხედვით, დივიდენდის მოთხოვნა კონვერტირებული იქნა სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ კაპიტალში.

2022 წლის განმავლობაში, შპს „გარდაბნის თბოსადგურმა“ ფონდზე 11,852 ათასი ლარის ოდენობით დივიდენდები გამოაცხადა, საიდანაც 9,000 ათასი ლარი იქნა გადახდილი ფულადი სახსრებით. შპს „გარდაბნის თბოსადგურმა“ დარჩენილი დასაფარი დივიდენდი 2023 წელს გადაიხადა.

2022 წლის განმავლობაში, სს „საქართველოს რკინიგზამ“ ფონდზე გამოაცხადა და გადაიხადა 26,356 ათასი ლარის ოდენობით დივიდენდები.

2023 წელს დივიდენდები არ გამოცხადებულა და არ მიღებულა.

(a) სხვა საინვესტიციო შემოსავალი

საქართველოს მთავრობის 2022 წლის 29 ნოემბრისა და 2022 წლის 7 დეკემბრის გადაწყვეტილების საფუძველზე, სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციას“ ფონდისგან შპს „გარდაბნის თბოსადგურის“ დარჩენილი 49.092%-ის შესყიდვა მოეთხოვა. გარდაბნის თბოსადგურში ფონდის წილის შესყიდვის ფასი განისაზღვრა შპს „გარდაბნის თბოსადგურის“ შეფასების ანგარიშის საფუძველზე, რომელიც წილების სამართლიან ღირებულებას წარმოადგენდა. 43,259 ათასი ევროს ღირებულების მქონე 49,092%-იანი წილის შეძენა, სტრუქტურირებული იყო შემდეგნაირად: 17,000 ათასი ევრო, რაც წილის 19,292%-ს შეადგენს, იქნა გადახდილი ნაღდი ანგარიშსწორებით სს „სნგკ“-ს მიერ. სს „სნგკ“-ს მიერ ფონდზე გაცემული 7,123 ათასი ევროს ოდენობით სესხი იქნა ურთიერთგადაფარული წილების 8.084%-ის ფასთან. დარჩენილი თანხა, 19,136 ათასი ევრო, უნდა ყოფილიყო გადახდილი სნგკ-ს მიერ, როდესაც ის „გარდაბნის თბოსადგურს“ გაყიდიდა. შპს „გარდაბნის თბოსადგური“ არ გაიყიდა 2023 წლის განმავლობაში, შესაბამისად სს „სნგკ“-მ უნდა დაუბრუნოს შპს „გარდაბნის თბოსადგურში“ არსებული წილების 21.716% -ი ფონდს (იხ. შენიშვნა 14 (a)).

შპს წინანდლის სავანესა და ფონდს შორის 2016 წლის 2 სექტემბერს გაფორმებული საპარტნიორო ხელშეკრულების ("PA") ფარგლებში, კონკრეტული ქოლ და ფუთ ოფციონის უფლებები იქნა მინიჭებული შპს „წინანდლის მამულებში“ არამაკონტროლებელ წილთან დაკავშირებით. ორივე ოფციონის აღსრულების ფასი განსაზღვრულია საპარტნიორო ხელშეკრულებაში, როგორც ფონდის ინვესტიცია შპს „წინანდლის მამულების“ კაპიტალში, დამატებული დაგროვილი პროცენტი, მხარეების მიერ შეთანხმებულის შესაბამისად. 2021 წლის 5 ოქტომბერს, საპარტნიორო ხელშეკრულებაში შევიდა ცვლილება, რომლის მიხედვითაც ფუთ-ოფციონის დაწყების თარიღი ორი წლით გადაიდო, 2025 წლის 31 ივლისამდე.

2023 წლის 19 მაისს, საპარტნიორო ხელშეკრულების პირობების თანახმად, შპს „წინანდლის სავანემ“ შეიძინა შპს „წინანდლის მამულებში“ დარჩენილი არამაკონტროლებელი წილი. ფონდმა, რომელიც შპს „წინანდლის მამულებში“ 33.43% -იან წილს ფლობდა, მიიღო 42,383 ლარის ოდენობით ანაზღაურება. გასვლის თარიღისთვის, ინვესტიციის საბალანსო ღირებულება 7,926 ათას ლარს შეადგენდა. გარიგების შედეგად მიღებულ იქნა გასვლით განპირობებული შემოსულობა 34,457 ათასი ლარის ოდენობით, რომელიც აღიარებულ იქნა მოგებაში ან ზარალში.

6. ფინანსური შემოსავალი და ფინანსური ხარჯები

'000 ლარი	2023	2022
აღიარებული მოგებაში ან ზარალში		
საპროცენტო შემოსავალი ეფექტური პროცენტის მეთოდის მიხედვით	7,604	7,417
საკურსო სხვაობით განპირობებული წმინდა შემოსულობა	2,335	26,878
ფინანსური შემოსავალი	**9,939**	**34,295**
საპროცენტო ხარჯი ეფექტური პროცენტის მეთოდის მიხედვით	(3,098)	(12,116)
მოდიფიცირებით განპირობებული ზარალი ფინანსურ ვალდებულებაზე	(642)	(1,384)
ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების ცვლილებით განპირობებული ზარალი	(530)	-
ფინანსური ხარჯები	**(4,270)**	**(13,500)**
მოგებაში ან ზარალში აღიარებული წმინდა ფინანსური შემოსავალი	**5,669**	**20,795**

7. ძირითადი საშუალებები

'000 ლარი	მიწა და შენობა-ნაგებობები	სხვა	სულ
თვითღირებულება ან დასაშვები საწყისი ღირებულება			
ნაშთი 2022 წლის 1 იანვარს	6,478	1,883	8,361
შესყიდვები	-	466	466
გასვლები	-	(507)	(507)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**6,478**	**1,842**	**8,320**
ნაშთი 2023 წლის 1 იანვარს	6,478	1,842	8,320
შესყიდვები	-	314	314
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	**6,478**	**2,156**	**8,634**
ცვეთა და გაუფასურების ზარალები			
ნაშთი 2022 წლის 1 იანვარს	(542)	(1,771)	(2,313)
გასვლები	-	28	28
წლის ცვეთა	(166)	(42)	(208)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**(708)**	**(1,785)**	**(2,493)**
ნაშთი 2023 წლის 1 იანვარს	(708)	(1,785)	(2,493)
წლის ცვეთა	(129)	(57)	(186)
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	**(837)**	**(1,842)**	**(2,679)**
საბალანსო ღირებულებები			
2022 წლის 1 იანვარს	**5,936**	**112**	**6,048**
2022 წლის 31 დეკემბერს	**5,770**	**57**	**5,827**
2023 წლის 31 დეკემბერს	**5,641**	**314**	**5,955**

8. საინვესტიციო ქონება

'000 ლარი	2022	2022
ნაშთი 1 იანვარს	**45,108**	**93,251**
შესყიდვები	94	864
წლის ცვლა	(83)	(63)
გაუფასურება	-	(25,438)
გასვლები	(858)	(23,506)
ნაშთი 31 დეკემბერს	**44,261**	**45,108**

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრისთვის, საინვესტიციო ქონებას შეადგენს მიწის ნაკვეთები, შენობები და დაუსრულებელი ქონება, რომელიც განუსაზღვრელი სამომავლო გამოყენებისთვის არის ფლობილი.

(a) საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება

2022 წლის 31 დეკემბრისთვის, ხელმძღვანელობამ საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება შეაფასა. საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება შესაბამისი პროფესიული კვალიფიკაციის და შესაფასებელი ქონების მდებარეობასა და კატეგორიაში შეფასების ბოლოდროინდელი გამოცდილების მქონე გარე დამოუკიდებელმა შემფასებლებმა განსაზღვრეს. ხელმძღვანელობამ აღიარა 25,438 ათასი ლარის ოდენობით გაუფასურების ზარალი საინვესტიციო ქონებაზე რომლის საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის აჭარბებდა მათ შესაბამის სამართლიან ღირებულებას.

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრისთვის, შეფასების ტექნიკაში გამოყენებული ამოსავალი მონაცემების საფუძველზე, 62,635 ათასი ლარის და 63,638 ათასი ლარის საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების შეფასება მესამე დონის სამართლიან ღირებულებად კლასიფიცირდა.

შემდეგ ცხრილში წარმოდგენილია მიწის სამართლიანი ღირებულების შეფასებაში გამოყენებული შეფასების ტექნიკა, ისევე როგორც მნიშვნელოვანი გამოყენებული არაემპირიული მონაცემები.

ქონება	შეფასების ტექნიკა
საქართველოში მდებარე მიწა და შენობები.	სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა მოხდა მსგავსი ქონებების (მსგავს ადგილმდებარეობაზე და მსგავს ფიზიკურ მდგომარეობაში) გამოცხადებულ მოთხოვნილ ფასებზე დაყრდნობით. მნიშვნელოვანი არაემპირიული ამოსავალი მონაცემები უკავშირდება სხვაობებს მიწისა და შენობების მახასიათებლებში, როგორიც არის, ზომა, ადგილმდებარეობა, წვდომა ქონებაზე და მოლაპარაკებების გზით მიღწეული ფასდაკლება, რომლისთვისაც ხელმძღვანელობამ გამოიყენა 0% დან 35%-მდე კორექტირებები დაკვირვებად მოთხოვნილ ფასებზე.

2023 წლის 31 დეკემბრისთვის დამატებითი გაუფასურების ან ადრე აღიარებული გაუფასურების ზარალის აღდგენის მაჩვენებლები არ ყოფილა იდენტიფიცირებული.

9. ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში

შვილობილ კომპანიებში განხორციელებული ინვესტიციები 2023 წლის 31 დეკემბრის და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია ქვემოთ:

'000 ლარი	საკუთრება 2022	საკუთრება 2023	ბიზნეს საქმიანობა	ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	შენატანი	გატანა/ გაყიდვა	გაუფასურება	ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს
შვილობილი კომპანია								
შპს საპარტნიორო ფონდი - მწვანე განვითარება	100%	100%	უძრავი ქონების განვითარება	20,177	208	-	-	20,385
შპს „თბილისის ლოგისტიკის ცენტრი“	100%	100%	კვების მომსახურება	-	353	-	(353)	-
შპს „ლაგოდეხის სავაჭრო კომპანია“	100%	100%	სავაჭრო ცენტრის მშენებლობა და იჯარით გაცემა	-	8	-	(8)	-
სს „აერო-სტრუქტურების ტექნოლოგიები (ციკლონი)“	66%	66%	თვითმფრინავებისთვის სათადარიგო ნაწილების წარმოება	59	-	-	-	59
შპს „სტარტაპ საქართველო“	100%	100%	ვენჩურული კაპიტალის ინვესტირება	-	15	-	(15)	-
შპს „ლიკანი რეზიდენსი“	100%	100%	რომანოვების სასახლის განახლება ლიკანში	1,003	224	-	(194)	1,033
შპს „ჯორჯიან ნატურალ პროდუქტ“	100%	100%	ღვინისა და სასოფლო-სამეურნეო ნაწარმის ექსპორტი	768	-	-	-	768
სს „ბორჯომი ლიკანი ინტერნეიშენალ“	100%	100%	სასტუმროს მართვა	-	-	-	-	-
სულ				**22,007**	**808**	**-**	**(570)**	**22,245**

ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში, რომლებიც წარმოდგენილია 1-ელ შენიშვნაში, მაგრამ არ არიან წარმოდგენილი ზემოაღნიშნულ ცხრილში, წარმოადგენენ არა-აქტიურ საწარმოებს ან სრულიად გაუფასურებულ საწარმოებს, რომლებიც არ აწარმოებენ აქტიურ კომერციულ საქმიანობას და არ ქმნიან არანაირ შემოსავალს.

(a) მნიშვნელოვანი შვილობილი კომპანიები

სს „აერო-სტრუქტურების ტექნოლოგიები (ციკლონი)“ -2015 წლის მარტში, ფონდმა, სს „პროექტმა“ (ფონდის 100%-იან საკუთრებაში არსებული) და Elbit Systems - Cyclone Ltd“-მ დაარსეს ახალი შვილობილი კომპანია საქართველოში სს „აერო-სტრუქტურების ტექნოლოგიები (ციკლონი)“ 33.33%, 33.33%, და 33.34% წილობრივი მონაწილეობით, შესაბამისად. მხარეები, შეთანხმდნენ შვილობილი კომპანიის დაარსებაზე 60,000 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით ავტორიზებული სააქციო კაპიტალით.

აქციონერთა შეთანხმების თანახმად, კონკრეტული გადაწყვეტილებების მიღებას სჭირდება ერთპიროვნული შეთანხმება. ხელმძღვანელობამ დაასკვნა, რომ ფონდი აკონტროლებს შვილობილ კომპანიას, რადგან ის ექვემდებარება (აქვს უფლება) ცვალებად ამონაგებს შვილობილ კომპანიაში მისი ჩართულობიდან და მას შესწევს უნარი გავლენა იქონიოს ამგვარ ამონაგებზე, შვილობილ კომპანიაზე მისი უფლებამოსილების გამოყენების გზით. დასკვნა ეფუძნება საკუთრების წილის პროცენტულ მაჩვენებელს და შვილობილი კომპანიის აქციონერთა ხელშეკრულებაში განსაზღვრული გადაწყვეტილებების მნიშვნელობას, რომლებისთვისაც ხმების უმრავლესობა მოითხოვება. შვილობილი კომპანია შეიქმნა კომერციული (სამოქალაქო) ბაზრისთვის კომპოზიციური აერო-სტრუქტურის პროდუქტების შემუშავების, წარმოების, გაყიდვისა და მხარდაჭერის მიზნით.

2022 წლის 31 დეკემბრისთვის, ხელმძღვანელობამ ბასს 36-ის მიხედვით გაანალიზა გაუფასურების მაჩვენებლები (გარე და შიდა) და დაასკვნა, რომ არსებობს გაუფასურებაზე ტესტირების ჩატარების აუცილებლობა, რაც 2022 წლის განმავლობაში საბაზრო ტენდენციებში არსებითი ცვლილებებით არის გამოწვეული. 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის, ხელმძღვანელობამ ჩაატარა გაუფასურებაზე ტესტირება. ხელმძღვანელობის მიერ ჩატარებული გაუფასურებაზე ტესტირების შედეგად, გაყიდული მოცულობების არსებითი კლების გამო, ფონდმა აღიარა 93,188 ათასი ლარის ოდენობით გაუფასურების ზარალი სს „აერო-სტრუქტურების ტექნოლოგიები (ციკლონი)“-ში განხორციელებული ინვესტიციისთვის.
2022 წლის 31 დეკემბრისთვის, ანაზღაურებადი ღირებულების შეფასებაში გამოყენებულია შემდეგი ძირითადი დაშვებები:

- ფულადი ნაკადები იგეგმება 10 წლის განმავლობაში ფაქტობრივი საოპერაციო შედეგების და ფულადი ნაკადების და შემდგომ, ტერმინალური ზრდის განაკვეთის მიხედვით.
- მოცულობები პროგნოზირებულია 2023 წლისთვის ბიუჯეტირებული ოდენობების მიხედვით. გაყიდვების მოცულობები 2024 წლიდან 2026 წლამდე ბიზნეს გეგმის შემოსავლის პროგნოზებს შეესაბამება. 2027 წლიდან, შემოსავლის პროგნოზები შეესაბამება „Global Commercial Fleet Growth“-ის დინამიკას, ინფლაციის განაკვეთის საპროგნოზო დინამიკის გათვალისწინებით.
- კაპიტალური დანახარჯები, როგორც ტექნიკური მხარდაჭერისთვის, ასევე გაფართოებისთვის პროგნოზირებულია 2023-2028 პერიოდის ბიზნეს გეგმის მიხედვით. 2029-2033 საპროგნოზო პერიოდში კაპიტალური დანახარჯები ტექნიკური მხარდაჭერისთვის პროგნოზირებული იყო შემოსავლის პროცენტის სახით, 2023-2028 წლების საშუალო თანაფარდობის მიხედვით. ტერმინალური პერიოდისთვის, კაპიტალური დანახარჯები იყო გათვალისწინებული RCN/NUL დონეზე, კორექტირებული აშშ-ს კუმულაციური სამომხმარებლო ფასების ინდექსის (CPI) ინფლაციაზე.
- გადასახადებამდე დისკონტირების 15.27%იანი განაკვეთი გამოიყენება ინვესტიციის ანაზღაურებადი ღირებულების დასადგენად. დისკონტირების განაკვეთი ასახავს ფულადი ნაკადების მოთხოვნილ ამონაგების განაკვეთს მსგავსი კომპანიების აშშ დოლარში დენომინირებულ ინვესტირებულ კაპიტალზე. გრძელვადიანი ზრდის განაკვეთი ტერმინალური პერიოდისთვის უახლოვდება გრძელვადიანი ინფლაციის პროგნოზს აშშ დოლარისთვის, რომელიც არის 2.12%.

ძირითადი დაშვებები, რომელთა მიმართაც გაუფასურების მაჩვენებლის ანალიზი არის ყველაზე მგრძნობიარე, არის:

- დისკონტირების განაკვეთი – გამოყენებული დისკონტირების განაკვეთის 1%-იანი შემცირება გამოიწვევდა 4,656 ათასი ლარის ოდენობით მიახლოებით საწარმოო ღირებულებას. ანალიზი გაკეთდა იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ყველა სხვა ცვლადი, უცვლელი დარჩება.
- მოცულობის ზრდა – გამოყენებული გაყიდვების მოცულობის პროგნოზების 5%-იანი ზრდა გამოიწვევდა 6,988 ათასი ლარის ოდენობით მიახლოებით საწარმოო ღირებულებას. ანალიზი გაკეთდა იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ყველა სხვა ცვლადი, უცვლელი დარჩება.
- ტერმინალური ზრდა - ტერმინალური ზრდის განაკვეთის 1%-იანი ზრდა გამოიწვევდა 1,651 ათასი ლარის ოდენობით მიახლოებით საწარმოო ღირებულებას. ანალიზი გაკეთდა იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ყველა სხვა ცვლადი, უცვლელი დარჩება.

2023 წლის 31 დეკემბრისთვის, ხელმძღვანელობამ დაასკვნა, რომ არ არსებობს დამატებითი გაუფასურების ან ადრე აღიარებული გაუფასურების ზარალების აღდგენის ნიშნები.

(ხ) ნაკლებად მნიშვნელოვანი შვილობილი კომპანიები

2019 წლის განმავლობაში, ფონდმა გაიტანა 46,346 ათასი ლარის ოდენობით აქტივები მისი ინვესტიციებიდან შვილობილ კომპანიაში - სს „ბორჯომი ლიკანი ინტერნეიშენალში“. ხელმძღვანელობამ დაასკვნა, რომ ეს უკანასკნელი გარიგება გაუფასურების ინდიკატორს წარმოადგენდა და 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის აღნიშნულ შვილობილ კომპანიაში ინვესტიციების გაუფასურებაზე ტესტირება ჩაატარა.

გაუფასურებაზე ტესტირების შედეგად, 13,273 ათასი ლარის ოდენობით გაუფასურების ზარალი იქნა აღიარებული ინდივიდუალურ მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში და სს "ბორჯომი ლიკანი ინტერნეიშენალში" ინვესტიციის საბალანსო ღირებულება, 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის, იქნა შემცირებული ნულამდე. 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრისთვის, ხელმძღვანელობამ გაუფასურების აღდგენის მაჩვენებლების მიმოხილვა ჩაატარა. შედეგად, არ ყოფილა გამოვლენილი მაჩვენებლები, რომლებიც ადრე აღიარებული გაუფასურების ზარალების აღდგენას გამოიწვევდა.

2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრისთვის, ხელმძღვანელობამ გამოავლინა მინიშნება იმისა, რომ ინვესტიციები შემდეგ შვილობილ კომპანიებში: შპს „თბილისის ლოგისტიკური ცენტრი“, შპს „შავი ზღვის პორტი“, შპს „რუხის სავაჭრო ცენტრი“ და შპს „სტარტაპ ჯორჯია“ შესაძლოა იყოს გაუფასურებული უარყოფითი EBITDA-სა და ბიუჯეტირებული წმინდა ფულადი ნაკადების მნიშვნელოვანი კლების გამო. აღნიშნულ შვილობილ კომპანიებში ინვესტიციის ანაზღაურებადი ღირებულება ნულის ტოლი ოდენობით განისაზღვრა. შედეგად, 7,213 ათასი ლარის ოდენობით გაუფასურების ზარალი აღიარდა წინა პერიოდებში, ინვესტიციების საბალანსო ღირებულების ნულამდე დასაყვანად.

2023 წელს, 368 ათასი ლარის ოდენობით დამატებითი გაუფასურების ზარალი (2022: 754 ათასი ლარი) იქნა აღიარებული ფონდის მიერ, წლის განმავლობაში, აღნიშნულ შვილობილ კომპანიებში განხორციელებულ შენატანებთან მიმართებაში.

2023 წლის 31 დეკემბრისთვის, ზემოაღნიშნულ შვილობილ კომპანიებში ინვესტიციების ადრე აღიარებული გაუფასურების ზარალის აღდგენის ნიშნები არ არსებობს.

2018 წელს, საქართველოს მთავრობამ ფონდის კაპიტალში 116 თავისუფალი მიწის ნაკვეთი შეიტანა. მიწის ნაკვეთები (თავისუფალი) მდებარეობდა თბილისში, თბილისის ზღვასთან და ოლიმპიურ სოფელთან ახლოს. ქონების საერთო ფართობი იყო 2,693,344 მ2. თავდაპირველი აღიარებისას, ხელმძღვანელობამ მიწის ნაკვეთები აღიარა 63,695 ათასი ლარით, გამოთვლილი თითო კვადრატული მეტრის ნორმატიული ფასების მიხედვით (თბილისის მუნიციპალიტეტის მიერ განსაზღვრული), რომელიც ხელმძღვანელობის შეფასებით წარმოადგენს მიწის სამართლიანი ღირებულების მიახლოებას, კაპიტალის შენატანის თარიღისთვის. შემდგომში, აღნიშნული მიწები იქნა შეტანილი შპს "საქართველოს საპარტნიორო ფონდი - მწვანე განვითარების" კაპიტალში.

2020 წლის განმავლობაში ხელმძღვანელობამ მიიღო გადაწყვეტილება, საქართველოს მთავრობისთვის დაებრუნებინა 67 მიწის ნაკვეთი, საერთო ფართობით 1,437,424 მ2. გადაცემული მიწის ნაკვეთების საბალანსო ღირებულება 44,100 ათას ლარს შეადგენდა. შედეგად, ინვესტიცია შპს „საქართველოს განვითარების ფონდი- მწვანე განვითარებაში“ და ფონდის „მესაკუთრის შენატანის რეზერვი“ შემცირებულ იქნა ზემოაღნიშნული ოდენობით.

10. ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში

'000 ლარი	2023	2022
ნაშთი 1 იანვარს	**20,010**	**58,880**
შენატანები სააქციო კაპიტალში	232	274
ფონდის ზარალის წილი მეკავშირე საწარმოებში განხორციელებულ ინვესტიციებზე (მოგების გადასახადის გამოკლებით) აღიარებული მოგებაში ან ზარალში	(1,300)	(32,884)
გაუფასურების ზარალი	-	(6,260)
მეკავშირე საწარმოში განხორციელებული ინვესტიციების გასვლა	(7,926)	-
ნაშთი 31 დეკემბერს	**11,016**	**20,010**

ფონდის არცერთი ინვესტიცია მეკავშირე საწარმოში არ წარმოადგენს საჯარო საწარმოს და შესაბამისად, ისინი არ აქვეყნებენ ფასების კოტირებას.

‘000 ლარი მეკავშირე საწარმოები	საკუთრება 2023	საკუთრება 2022	ბიზნეს საქმიანობა	ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	შენატანები	ფონდზე მიკუთვნებადი (ზარალი)/მოგება	გასვლა	ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს
სს "ნენსკრა ჰიდრო"	7.38%	7.54%	სვანეთში (საქართველო) ჰიდროელექტროსადგურის განვითარება, მშენებლობა და ექსპლუატაცია	-	-	-	-	-
შპს "წინანდლის მამულები"	0%	33.43%	სასტუმრო და სპა კურორტი სოფელ წინანდალში	8,191	-	(265)	(7,926)	-
Gazelle Fund LP	29.11%	29.11%	საერთაშორისო საინვესტიციო კომპანია წარმოდგენილი საქართველოში	11,096	232	(981)	-	10,347
შპს „Caucasian SUS Heritage“	49.9%	49.9%	ღორების ფერმა	723	-	(54)	-	669
				20,010	**232**	**(1,300)**	**(7,926)**	**11,016**

1-ელ შენიშვნაში წარმოდგენილი ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში რომლებიც ზემოთ არ არის წარმოდგენილი, წარმოადგენს არა-აქტიურ კომპანიებს, ბიზნეს საქმიანობის გარეშე და ისინი არ ქმნიან შემოსავალს.

მიუხედავად იმისა, რომ ფონდი სს „ნენსკრა ჰიდროს” (საწარმო) ხმის მიცემის უფლების 20%-ზე ნაკლებს ფლობდა, ფონდის ხელძღვანელობამ დაასკვნა, რომ საწარმოს მმართველ ორგანოზე არსებითი წარმომადგენლობის გამო (საწარმოს საზედამხედველო საბჭო 6 წევრისგან შედგება, საიდანაც ოთხი K-water-ის მიერ და ორი წევრი ფონდის მიერ არის დანიშნული), ფონდს ჰქონდა უფლება საწარმოს ფინანსურ და საოპერაციო პოლიტიკების შესახებ გადაწყვეტილებებში მიეღო მონაწილეობა და შესაბამისად, 2023 წლის 31 დეკემბრის და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჰქონდა უნარი მოეხდინა არსებითი ზეგავლენა საწარმოზე.

(a) სს „ნენსკრა ჰიდროში“ განხორციელებული ინვესტიციის გაუფასურება

ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის, ფონდი აფასებს, არსებობს თუ არა რაიმე ნიშანი იმისა, რომ სს „ნენსკრა ჰიდროში“ განხორციელებული ინვესტიციის ანაზღაურებადი ღირებულება საბალანსო ღირებულებაზე დაბალია ან ადრე აღიარებული გაუფასურების ზარალი აღდგენას ექვემდებარება.

2022 წლის 12 დეკემბერს, საქართველოს მთავრობამ ოფიციალურად მოსთხოვა სს „ნენსკრა ჰიდროს“ დაახლოებით 13%-ით შეემცირებინა ელექტროენერგიის ტარიფი იმ ტარიფთან შედარებით, რომელიც იყო ყველაზე დიდი და რომელიც ფონდმა გაითვალისწინა საბაზისო მოვლენათა განვითარებისთვის (2015 წლის 31 აგვისტოს დადებულ იმპლემენტაციის ხელშეკრულებაში განსაზღვრულის შესაბამისად (კორექტირებული და გადაანგარიშებული 2017 წელს). ელექტროენერგიის ტარიფის შემცირებამ არსებითი უარყოფითი გავლენა იქონია პროექტის მომგებიანობაზე და ხელმძღვანელობამ დაასკვნა, რომ ეს უკანასკნელი გაუფასურების ინდიკატორს წარმოადგენდა. 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის, ფონდმა გაუფასურებაზე ტესტირება ჩაატარა. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულება დაფუძნებული იყო მის გამოყენების ღირებულებაზე, რაც შეადგენდა უარყოფით 60,845 ათას ლარს (22,500 ათასი აშშ დოლარის ეკვივალენტური), რომელიც განისაზღვრა დამოუკიდებელი შემფასებლის მიერ ჰესის მიერ გენერირებული მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებით. სამართლიან ღირებულებას გამოკლებული ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გაყიდვის ხარჯები დაახლოებით ნულის ტოლი ოდენობით განისაზღვრა, იმ ფაქტის გათვალისწინებით, რომ 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, არ არის მოსალოდნელი, რომ არსებული აქტივები (რაც ძირითადად პროექტზე მიკუთვნებად დაუმთავრებელ მშენებლობაზე კაპიტალიზებულ ხარჯებს წარმოადგენს), ცალ-ცალკე ან სხვა გრძელვადიან აქტივებთან ერთად, შექმნის მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს. ის მოვლენები და გარემოებები, რომლებმაც გაუფასურების აღიარება გამოიწვია, ძირითადად ელექტროენერგიის ტარიფის შემცირებას და გენერირების პირველი პერიოდის გადადებას უკავშირდება, როგორც აღნიშნულია „დამატებითი ხელშეკრულების“ პირობებში, რომლებიც 2022 წელს იქნა შეთანხმებული.

2022 წლის 31 დეკემბრისთვის, ანაზღაურებადი ღირებულების შეფასებაში გამოყენებულია შემდეგი ძირითადი დაშვებები:

- ხდება გადასახადების შემდგომი ფულადი ნაკადების პროგნოზირება 54-წლიანი საპროგნოზო პერიოდისთვის და კეთდება დაშვება, რომ ჰესი თავის საქმიანობას 2028 წლის ივლისში დაიწყებს.
- ელექტროენერგიის წარმოების პროგნოზები დაფუძნებული იყო სს „ნენსკრა ჰიდროს“ ტექნიკური მრჩეველის მიერ მომზადებულ ტექნიკურ ანგარიშებზე, რომლებშიც მითითებული იყო ჯამური თვიური წარმოება და ჯამური თვიური ზარალები;
- პროგნოზირებული საწყისი ელექტროენერგიის ტარიფი ტოლი იყო ელექტროენეგიის ახალი ტარიფისა, რომელზეც მოლაპარაკებები წარმოებდა საქართველოს მთავრობასთან 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის (და რომელიც მოგვიანებით, 2023 წლის მაისში, ფორმალურად იქნა შეთანხმებული „დამატებითი ხელშეკრულების“ საშუალებით). გაუფასურების მოდელი ვარაუდობს წლიური ზრდის 3%-იან განაკვეთს, პირველი სრული გენერირების პერიოდიდან 15 წლის განმავლობაში;
- გადასახადების შემდეგ დისკონტირების 8.88%-იანი განაკვეთი გამოიყენება ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულების დასადგენად. დისკონტირების განაკვეთი ასახავს ფულადი ნაკადების მოთხოვნილ ამონაგების განაკვეთს მსგავს მრეწველობაში მოღვაწე კომპანიების ინვესტირებულ კაპიტალზე და აშშ დოლარშია დენომინირებული.

- კაპიტალური დანახარჯები წარმოადგენს დამატებით კაპიტალურ დანახარჯებს 2023-2028 წლებში, ხოლო ტექნიკური მომსახურების კაპიტალური დანახარჯები ხარჯად აღიარდება მთლიანი საპროგნოზო პერიოდის განმავლობაში, და ძირითადი კაპიტალური დანახარჯები კაპიტალიზირდება 2053 წელს. გარდა ამისა, დამატებითი ძირითადი კაპიტალური დანახარჯები ტერმინალურ პერიოდში მიჩნეულია, როგორც ტერმინალური ღირებულების კორექტირება; და
- ტერმინალური ზრდის განაკვეთი 2%-ით შეფასდა.

ძირითადი დაშვებები, რომელთა მიმართაც გაუფასურების ანალიზი არის ყველაზე მგრძნობიარე, არის:

- დისკონტირების განაკვეთი - დისკონტირების განაკვეთის 1.2%-იანი შემცირება, ანაზღაურებადი ღირებულების ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულებასთან გათანაბრებას გამოიწვევდა. ანალიზი გაკეთდა იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ყველა სხვა ცვლადი, უცვლელი დარჩება.
- ტარიფი - გადახედილი ელექტროენერგიის ტარიფის 22%-იანი ზრდა, ანაზღაურებადი ღირებულების ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულებასთან გათანაბრებას გამოიწვევდა. ანალიზი გაკეთდა იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ყველა სხვა ცვლადი, უცვლელი დარჩება.

2023 წლის 31 დეკემბრისთვის, ხელმძღვანელობამ გაანალიზა გაუფასურების აღდგენის მაჩვენებლები (გარე და შიდა) და დაასკვნა, რომ არ არსებობს ადრე აღიარებული გაუფასურების აღდგენის ნიშნები.

11. სასესხო მოთხოვნები

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
გრძელვადიანი აქტივები		
სასესხო მოთხოვნა მესამე მხარის მიმართ	581	3,449
სულ გრძელვადიანი	**581**	**3,449**
მოკლევადიანი აქტივები		
მესამე მხარის მიმართ სასესხო მოთხოვნის მოკლევადიანი წილი	1,757	166
შვილობილი კომპანიის მიმართ სასესხო მოთხოვნის მოკლევადიანი წილი	3,703	6,846
სულ მოკლევადიანი	**5,460**	**7,012**
	6,041	**10,461**

ფონდის დამოკიდებულება საკრედიტო და სავალუტო რისკებზე და სასესხო მოთხოვნებთან დაკავშირებული გაუფასურების ზარალები განხილულია შენიშვნაში 15(c).

12. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
საბანკო ნაშთები	22,869	21,082
ვადიანი ანაბრები	35,007	8,060
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	**57,876**	**29,142**

საპროცენტო განაკვეთის რისკზე ფონდის დამოკიდებულება და ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების მგრძნობელობის ანალიზი განხილულია შენიშვნაში 15(e).

13. კაპიტალი

(a) სააქციო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციების მფლობელები უფლებამოსილნი არიან მიიღონ დროდადრო გამოცხადებული დივიდენდები და ფონდის შეხვედრებზე აქვთ ხმის მიცემის უფლება - თითო ხმა თითო აქციაზე.

საქართველოს მთავრობის 2012 წლის 8 მაისის დადგენილებით ფონდის სააქციო კაპიტალი განისაზღვრა 100,000,000 ჩვეულებრივი აქციით ნომინალური ღირებულებით 1 ლარი.

2023 წლის 6 აპრილით დათარიღებული აქციონერთა გადაწყვეტილების მიხედვით, ფონდის განთავსებული კაპიტალი 250,000 ათასი ლარით განისაზღვრა და გამოცხადდა როგორც „მთლიანად გადახდილი“.

ვინაიდან 2022 წლის 31 დეკემბრის და აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლის ფონდის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში „გადახდილი განთავსებული კაპიტალი“ 100,000 ათასი ლარის ოდენობით იყო აღრიცხული და 2023 წლის განმავლობაში არ განხორციელებულა კაპიტალის დამატებითი შენატანები, ფონდმა აღიარა 150,000 ათასი ლარის ოდენობით მოთხოვნა აქციონერის მიმართ, 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის.

(b) მესაკუთრის შენატანები

2022 წლის განმავლობაში, საქართველოს მთავრობამ, 1,340 ათასი ლარის ღირებულების მქონე მიწის ნაკვეთების შენატანები განახორციელა ფონდის კაპიტალის ზრდის სახით, როგორც „მესაკუთრის შენატანები“. შეტანილი ქონების საბალანსო ღირებულება მისი სამართლიანი ღირებულების ტოლი ოდენობით განისაზღვრა.

2022 წლის განმავლობაში, საქართველოს მთავრობის გადაწყვეტილებით, ფონდის მესაკუთრის შენატანი იქნა შემცირებული 2,109,861 ათასი ლარით სს „საქართველოს რკინიგზის“ (100%-იანი წილი) და სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ (100%-იანი წილი) საკუთრების საქართველოს მთავრობისთვის გადაცემით. ამასთანავე, 2022 წლის განმავლობაში, ხელმძღვანელობამ გარკვეული მიწისა და ქონების საქართველოს მთავრობისთვის დაბრუნება გადაწყვიტა. გადაცემული მიწის ნაკვეთების საბალანსო ღირებულება 23,506 ათას ლარს შეადგენდა. შედეგად, „მესაკუთრის შენატანები“ შემცირებული იქნა ზემოაღნიშნული ოდენობით (იხ. შენიშვნა 8).

2023 წლის განმავლობაში, ხელმძღვანელობამ გარკვეული მიწისა და ქონების საქართველოს მთავრობისთვის დაბრუნება გადაწყვიტა. გადაცემული მიწის ნაკვეთების და ქონების საბალანსო ღირებულება 811 ათას ლარს შეადგენდა. შედეგად, „მესაკუთრის შენატანები“ შემცირებული იქნა ზემოაღნიშნული ოდენობით (იხ. შენიშვნა 8).

14. მოთხოვნები და ვალდებულება ყოფილი შვილობილი კომპანიის მიმართ

(a) მოთხოვნები ყოფილი შვილობილი კომპანიის მიმართ

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
მოთხოვნა ყოფილი შვილობილი კომპანიის მიმართ	56,934	57,770
	56,934	**57,770**

საქართველოს მთავრობის 2022 წლის 29 ნოემბრისა და 2022 წლის 7 დეკემბრის გადაწყვეტილების საფუძველზე, სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციას“ ფონდისგან შპს „გარდაბნის თბოსადგურის“ დარჩენილი 49.092%-ის შესყიდვა მოეთხოვა. გარდაბნის თბოსადგურში ფონდის წილის შესყიდვის ფასი განისაზღვრა შპს „გარდაბნის თბოსადგურის“ შეფასების ანგარიშის საფუძველზე, რომელიც წილების სამართლიან ღირებულებას წარმოადგენდა. 43,259 ათასი ევროს ღირებულების მქონე 49,092%-იანი წილის შეძენა, სტრუქტურირებული იყო შემდეგნაირად: 17,000 ათასი ევრო, რაც წილის 19,292%-ს შეადგენს, იქნა გადახდილი ნაღდი ანგარიშსწორებით სს „სნგკ“-ს მიერ. სს „სნგკ“-ს მიერ ფონდზე გაცემული 7,123 ათასი ევროს ოდენობით სესხი იქნა ურთიერთგადაფარული წილების 8.084%-ის ფასთან. „სხვა მოთხოვნაში“ შეტანილი დარჩენილი 19,136 ათასი ევრო, უნდა იქნეს გადახდილი სს „სნგკ“-ს მიერ, მის მიერ გარდაბნის თბოსადგურის გაყიდვისას. სხვაობა გარდაბნის თბოსადგურში ფონდის ინვესტიციის საბალანსო ღირებულებასა და ანაზღაურებას შორის 2022 წელს აღიარებულ იქნა 40,190 ათასი ლარის ოდენობით „სხვა საინვესტიციო შემოსავლის“ სახით.

იმ შემთხვევაში, თუ საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია 2023 წლის განმავლობაში არ გაყიდიდა შპს „გარდაბნის თბოსადგურის“ წილების 100%-ს, შპს „გარდაბნის თბოსადგურის“ წილების 21,716% უნდა ყოფილიყო დაბრუნებული სს „საქართველოს განვითარების ფონდისთვის“. სს „სნგკ“-მ ვერ შეძლო გარდაბნის თბოსადგურში მისი წილის გაყიდვა 2023 წელს, მაგრამ გარდაბნის თბოსადგურის წილის გადაცემა არ დასრულებულა 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის (იხ. შენიშვნა 14 (ხ)).

ხელმძღვანელობა ვარაუდობს, რომ 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის 56,934 ათასი ლარის ოდენობით სხვა მოთხოვნა მიახლოებულია შპს „გარდაბნის თბოსადგურის“ წილების 21.716% -ის სამართლიან ღირებულებასთან. კომპანიამ „გარდაბნის თბოსადგურში“ განხორციელებული ინვესტიციის სამართლიანი ღირებულება „გარდაბნის თბოსადგურის“ მიერ ფლობილი თბოსადგურის საქმიანობიდან მოსალოდნელი მომავალი ფულადი ნაკადების 15.07%-იანი (ლარში) დისკონტირების განაკვეთით დისკონტირებით და მთლიანი ბიზნეს ღირებულების უმცირესობის და ლიკვიდურობის 22.1 %-იანი დისკონტირების განაკვეთით კორექტირების გზით გამოთვალა (ინვესტიციის 21.716%-ის მისაღებად).

შეფასება „შეფასების მე-3 დონეშია“ შეტანილი. დისკონტირების განაკვეთის 1%-იანი ზრდა ინვესტიციის 21,716%-ის სამართლიან ღირებულებას 2,908 ათასი ლარით შეამცირებს.

(ხ) ვალდებულება ყოფილი შვილობილი კომპანიის მიმართ

’000 ლარი	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
ვალდებულება ყოფილი შვილობილი კომპანიის მიმართ	53,037	47,738
	53,037	**47,738**

2022 წლის 29 ნოემბერს, სს „საქართველოს რკინიგზის“ მიმართ არსებული სესხის პირობები შემდეგნაირად დაკორექტირდა: ვალუტა აშშ დოლარიდან ევროდ შეიცვალა, პროცენტის დარიცხვა იქნა შეჩერებული და მხარეები, სესხის 2023 წელს ფულადი სახსრებით აღდგენაზე შეთანხმდნენ, რომელიც ტოლია სესხის საბალანსო ღირებულების მოდიფიცირების თარიღისთვის, იმ პირობით, რომ 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის, ფონდი მისი „გარდაბნის თბოსადგურის“ 100%-იანი არაპირდაპირი წილის გაყიდვას შეძლებს (ვარიანტი 1). იმ შემთხვევაში, თუ ფონდი ვერ შეძლებს „გარდაბნის თბოსადგურის“ 2023 წელს გაყიდვას, მაშინ იგი ვალდებული იქნება „გარდაბნის თბოსადგურის“ 21.716%-ი სს „საქართველოს რკინიგზას“ 2023 წლის 31 დეკემბრიდან არაუგვიანეს ერთი თვის ვადაში გადასცეს (ვარიანტი 2).

ზემოაღნიშნული შეფასდა, როგორც სესხის სახელშეკრულებო პირობების არსებითი მოდიფიცირება 2022 წლის განმავლობაში. შედეგად, 2022 წლის 29 ნოემბერს, ფონდმა შეწყვიტა 49,152 ათასი ლარის ოდენობით დაკავშირებული მხარის სესხის აღიარება და აღიარა 46,723 ათასი ლარის ოდენობით ვალდებულება სს „საქართველოს რკინიგზის“ მიმართ. 2,429 ათასი ლარის ოდენობით სხვაობა აღიარებაშეწყვეტილი სესხის ნაშთსა და აღიარებულ ვალდებულებას შორის პირდაპირ კაპიტალში იქნა აღიარებული.

თავდაპირველი აღიარებისას 2022 წელს, ვალდებულება სს „საქართველოს რკინიგზის“ მიმართ შეფასდა 46,723 ათასი ლარის ოდენობით სხვა ვალდებულების მიმდინარე ღირებულებასა და 53,187 ათასი ლარის ოდენობით „გარდაბნის თბოსადგურის“ 21.716% -იანი წილის სამართლიან ღირებულებას შორის უმცირესით.

2023 წლის 18 იანვარს, კომპანიამ გააფორმა პირობითი ხელშეკრულება სს „საქართველოს რკინიგზა“-სთან, რომლის მიხედვითაც გარდაბნის თბოსადგურის აქციების 21,716%-ის შესყიდვის ფასი 19,135,693 ევროთი განისაზღვრა. გარდა ამისა, მხარეები შეთანხმდნენ, რომ თავდაპირველი ხელშეკრულების მე-2 ვარიანტის მატერიალიზების შემთხვევაში, გარდაბნის თბოსადგურის აქციების შესყიდვის ფასი უნდა იქნეს გადახდილი შემდეგნაირად:

– ვალდებულება სს „საქართველოს რკინიგზის“ მიმართ უნდა იქნეს დაკმაყოფილებული იგივე კონტრაჰენტზე გარდაბნის თბოსადგურის აქციების 21.716% -ის მიწოდებით.

– 1,492,887 ევრო იქნება მიღებული სს „საქართველოს რკინიგზისგან“, „გარდაბნის თბოსადგურის“ აქციების 21,716%-ის სს „საქართველოს რკინიგზისთვის“ გადაცემიდან 5 დღის განმავლობაში.

სნგკ-მ ვერ გაყიდა მისი გარდაბნის თბოსადგურის წილი 2023 წელს, შესაბამისად, სს „საქართველოს რკინიგზასთან“ გაფორმებული პირობითი ხელშეკრულების მიხედვით კომპანიამ აღიარა ვალდებულება სს „საქართველოს რკინიგზის“ მიმართ მისი სამართლიანი ღირებულებით. გარდაბნის თბოსადგურის აქციების გადაცემა არ დასრულებულა 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის (იხ. შენიშვნა 14(b)).

ფონდმა „გარდაბნის თბოსადგურში“ განხორციელებული ინვესტიციის სამართლიანი ღირებულება „გარდაბნის თბოსადგურის“ მიერ ფლობილი თბოსადგურის საქმიანობიდან მოსალოდნელი მომავალი ფულადი ნაკადების 15.07%-იანი (ლარში) (2022 წლის 31 დეკემბერი: 16.55%) დისკონტირების განაკვეთით დისკონტირებით და მთლიანი ბიზნეს ღირებულების უმცირესობის და ლიკვიდურობის 22.1 %-იანი დისკონტირების განაკვეთით კორექტირების გზით შეაფასა (ინვესტიციის 21.716%-ის მისაღებად) (2022 წლის 31 დეკემბერი: 22.1%). შეფასება „შეფასების მე-3 დონეშია“ შეტანილი. მოძრაობა სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებულ ფინანსურ აქტივში შეადგენს 530 ათას ლარს 2023 წელს და შეტანილია „ფინანსურ ხარჯებში“. შეფასება შედარებით მგრძნობიარეა დისკონტირების განაკვეთის მიმართ; დისკონტირების განაკვეთის 2%-იანი ზრდა სამართლიანი ღირებულების 5.6 მილიონი ლარით შემცირებას გამოიწვევდა.

15. სამართლიანი ღირებულებები და რისკის მართვა

(a) ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებები

სამართლიანი ღირებულების შეფასების მიზანია შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის დადებულ სტანდარტულ ოპერაციაში აქტივის გაყიდვიდან მიღებული ან ვალდებულების გადაცემისთვის გადახდილი ფასის მიახლოება. თუმცა განუსაზღვრელობის გათვალისწინებით და სუბიექტური მსჯელობის გამოყენებით, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იქნას ინტერპრეტირებული როგორც რეალიზებადი აქტივების დაუყოვნებლივ გაყიდვაში ან ვალდებულებების გადაცემაში.

ფონდმა განსაზღვრა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება შეფასების ტექნიკების გამოყენებით. შეფასების ტექნიკის მიზანს წარმოადგენს სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა, რომელიც ასახავს შეფასების თარიღისთვის, ბაზრის მონაწილეებს შორის დადებულ სტანდარტულ ოპერაციაში აქტივის გაყიდვიდან მიღებულ ან ვალდებულების გადაცემისთვის გადახდილ ფასს. გამოყენებული შეფასების ტექნიკა წარმოადგენს დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოდელს. ყველა ფინანსური აქტივისა და ვალდებულების სამართლიანი ღირებულება ანგარიშდება მომავალი ძირი თანხისა და საპროცენტო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების საფუძველზე, რომელიც დისკონტირდება საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებული საბაზრო საპროცენტო განაკვეთით.

ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ფონდის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება მათ საბალანსო ღირებულებას არის მიახლოებული.

(b) ფინანსური რისკის მართვა

ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებით ფონდი შემდეგი რისკების წინაშე დგას:

- საკრედიტო რისკი (იხილეთ შენიშვნა 15 (c));
- ლიკვიდურობის რისკი (იხილეთ შენიშვნა 15 (d));
- საბაზრო რისკი (იხილეთ შენიშვნა 15 (e)).

წინამდებარე შენიშვნაში წარმოდგენილია ინფორმაცია ფონდის, თითოეულ ზემოაღნიშნულ რისკზე დაქვემდებარების შესახებ, ფონდის მიზნებზე, პოლიტიკებზე და რისკების შეფასებისა და მართვის პროცესებზე, ასევე ფონდის კაპიტალის მართვის შესახებ. დამატებითი რაოდენობრივი ინფორმაცია შესულია წინამდებარე ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

რისკის მართვის სტრუქტურა

ფონდის რისკების მართვის პოლიტიკები განისაზღვრება მის წინაშე არსებული რისკების იდენტიფიცირებისა და ანალიზისთვის, შესაბამისი რისკების საზღვრებისა და საკონტროლო მექანიზმების განსაზღვრისთვის და რისკებისა და საზღვრების დაცვის გაკონტროლებისთვის. რისკების მართვის პოლიტიკები და სისტემები რეგულარულად გადაიხედება ბაზრის პირობებისა და ფონდის საქმიანობაში ცვლილებების ასახვის მიზნით. სასწავლო და მართვის სტანდარტების და პროცედურების გამოყენებით ფონდის მიზანს წარმოადგენს დისციპლინირებული და კონსტრუქციული კონტროლის გარემოს შექმნა, რომელშიც ყველა თანამშრომელს გააზრებული ექნება თავისი ფუნქცია და ვალდებულება.

ფონდის სამეთვალყურეო საბჭოს აქვს მთლიანი პასუხისმგებლობა „ფონდის“ რისკების მართვის სტრუქტურის დადგენასა და მიმოხილვაზე. სამეთვალყურეო საბჭო ზედამხედველობას უწევს, თუ როგორ აკონტროლებს ხელმძღვანელობა ფონდის რისკების მართვის პოლიტიკებთან და პროცედურებთან შესაბამისობას და განიხილავს რისკების მართვის ჩარჩოების ადეკვატურობას იმ რისკებთან მიმართებაში, რომლის წინაშეც დგას ფონდი.

(c) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი წარმოადგენს ფონდის ფინანსური ზარალის რისკს, თუ ფინანსური ინსტრუმენტის კონტრაჰენტი ვერ დააკმაყოფილებს მის სახელშეკრულებო ვალდებულებებს და ამგვარი რისკი ძირითადად წარმოიშვება ფონდის სასესხო მოთხოვნებთან და ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებთან მიმართებაში.

(i) საკრედიტო რისკზე დაქვემდებარება

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს. მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკზე საანგარიშგებო თარიღისთვის იყო შემდეგი:

	შენიშვნა	საბალანსო ღირებულება	
'000 ლარი		**31 დეკემბერი 2023**	**31 დეკემბერი 2022**
სასესხო მოთხოვნები	11	6,041	10,461
მოთხოვნა აქციონერის მიმართ	13(a)	150,000	-
ვადიანი ანაბარი		16,755	-
მოთხოვნა ყოფილი შვილობილი კომპანიის მიმართ	14(a)	56,934	57,770
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	12	57,876	29,142
		287,606	**97,373**

გაუფასურების ზარალები ფინანსურ აქტივებზე აღიარდება მოგებაში ან ზარალში შემდეგნაირად.

'000 ლარი	**31 დეკემბერი 2023**	**31 დეკემბერი 2022**
სასესხო მოთხოვნასთან დაკავშირებული გაუფასურების ზარალი	(6, 873)	(13,585)

(ii) სასესხო მოთხოვნები

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრისთვის, ფონდს აქვს სასესხო მოთხოვნები დაკავშირებული მხარეების და მესამე მხარეების მიმართ.

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრისთვის, ფონდი არის დაქვემდებარებული მის სასესხო მოთხოვნებთან დაკავშირებულ არსებით საკრედიტო რისკს. შემდეგი ცხრილი ასახავს ინფორმაციას საკრედიტო რისკზე დაქვემდებარებაზე და მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე არსებული სასესხო მოთხოვნებისთვის, 2023 წლის 31 დეკემბრის და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	31 დეკემბერი 2023			
'000 ლარი	**12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი**	**არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი - არ არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული**	**არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი - საკრედიტო რისკით გაუფასურებული**	**სულ**
მომხმარებლის საკრედიტო რისკის ხარისხი				
საშუალო რისკი	-	4,661	-	4,661
მაღალი რისკი	-	-	75,655	75,655
სულ მთლიანი საბალანსო ღირებულება	-	4,661	75,655	80,316
ზარალის რეზერვი	-	(2,313)	(71,962)	(74,275)
საბალანსო ღირებულება	**-**	**2, 348**	**3, 693**	**6, 041**

	31 დეკემბერი 2022			
’000 ლარი	12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი - არ არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი - საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სულ
მომხმარებლის საკრედიტო რისკის ხარისხი				
დაბალი რისკი	4,656	-	-	4,656
საშუალო რისკი	-	18,024	-	18,024
მაღალი რისკი	-	-	55,183	55,183
სულ მთლიანი საბალანსო ღირებულება	4,656	18,024	55,183	77,863
ზარალის რეზერვი	(1,042)	(11,177)	(55,183)	(67,402)
საბალანსო ღირებულება	**3,614**	**6,847**	**-**	**10,461**

ხელმძღვანელობამ შეაფასა სესხების გაუფასურება თითოეული იურიდიული პირის ინდივიდუალური მახასიათებლების მიხედვით. თითოეულ კომპანიას საკუთარი დეფოლტის ალბათობა აქვს მისი ფინანსური მდგომარეობისა და მომავალში განსახორციელებელი გადახდების მოლოდინების მიხედვით.

ფონდი მის საკრედიტო რისკის ხარისხზე დაქვემდებარებას ანაწილებს იმ მონაცემების საფუძველზე, რომლებიც ზარალის რისკის საპროგნოზო მონაცემებად არის მიჩნეული (რაც მოიცავს (მაგრამ არ შემოიფარგლება) გარე რეიტინგებს, აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებს, მმართველობით ანგარიშებს და ფულადი ნაკადების პროგნოზებს და ხელმისაწვდომ პრეს ინფორმაციას კონტრაჰენტების შესახებ) და კლიენტის ქცევის შესახებ გამოცდილი საკრედიტო მსჯელობის გამოყენებით. საკრედიტო რისკის ხარისხები განისაზღვრება ხარისხობრივი და რაოდენობრივი ფაქტორების გამოყენებით, რომლებიც მიანიშნებს დეფოლტის რისკზე და შესაბამისობაშია სააგენტოების გარე საკრედიტო რეიტინგების განმარტებებთან.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განაკვეთი გამოითვლება თითოეული კონტრაჰენტისთვის, კონტრაჰენტების ვადაგადაცილების სტატუსის, გარე საკრედიტო რეიტინგის, მიმდინარე პირობების მიხედვით და ფონდის ხედვის მიხედვით თუ როგორი იქნება ეკონომიკური პირობები სასესხო მოთხოვნების მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში და მათი დაფარვის გზების შესახებ.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში გამოყენებულ ძირითად ამოსავალ მონაცემებს შემდეგი ცვლადების ვადიანობის სტრუქტურა წარმოადგენს:

- დეფოლტის ალბათობა (PD);
- ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD);
- დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები (EAD)

პირველი დონის დაქვემდებარებებისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება 12-თვიანი „დეფოლტის ალბათობის“, „ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში“ და „დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები“-ის გადამრავლებით. არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობის, ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში და დაქვემდებარება დეფოლტის შემთხვევაში გადამრავლების გზით.

გაუფასურების შესაფასებლად გამოყენებული ამოსავალი მონაცემები, დაშვებები და მეთოდები

საშუალო რისკი - ხელშეკრულების მხარეს აქვს რესტრუქტურიზებული ხელშეკრულებით ნაკისრი ფულადი ნაკადების ვალდებულებები, რომელიც უნდა დაიფაროს უახლოეს პერიოდში და უარყოფითმა ცვლილებებმა ეკონომიკასა და ბიზნეს გარემოში გრძელვადიან პერსპექტივაში, შესაძლებელია უარყოფითი გავლენა იქონიოს ხელშეკრულების მხარის გადახდისუნარიანობაზე. სასესხო მოთხოვნები საშუალო რისკით კლასიფიცირებულია მე-2 ეტაპზე. დეფოლტის ალბათობა საშუალო მომხმარებლის საკრედიტო რისკის მქონე სასესხო მოთხოვნებისთვის განისაზღვრა 74.66% -ით (2022: 72.8%), ინდივიდუალური მიდგომით ექსპერტის მიერ სარეიტინგო სისტემის მიხედვით, ქულებიანი კითხვარის საფუძველზე და „არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობას“ წარმოადგენს.

მაღალი რისკი - ხელშეკრულების მხარეს აქვს სუსტი უნარი შეასრულოს ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებები უახლოეს პერიოდში და უარყოფითი ცვლილებები ეკონომიკასა და ბიზნეს გარემოში გრძელვადიან პერსპექტივაში, დიდი ალბათობით იქონიებს უარყოფით გავლენას ხელშეკრულების მხარეების გადახდისუნარიანობაზე. მაღალი რისკის მქონე სესხები მოიცავს სს "ბორჯომი ლიკანი ინტერნეიშენალზე" გაცემულ 51,566 ათასი ლარის ოდენობით სესხს, რომელიც დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში და რომელიც წარმოადგენს შეძენილ ან შექმნილ საკრედიტო რისკით გაუფასურებულ ფინანსურ აქტივს რომლის საბალანსო ღირებულება ნულის ტოლია და სს „აერო-სტრუქტურების ტექნოლოგიები ციკლონი“-ზე გაცემულ 20,529 ათასი ლარის ოდენობით სესხს, რომელიც დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში და რომელმაც განიცადა დეფოლტი 2023 წელს. დეფოლტის ალბათობა სს „აერო-სტრუქტურების ტექნოლოგიები ციკლონი“-ს მიმართ არსებული სასესხო მოთხოვნისთვის 100%-ით განისაზღვრა.

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის, წარმოებული "ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში" სხვადასხვა დაქვემდებარებებისთვის 67%-დან 100%-მდე დიაპაზონში მერყეობს.

მგრძნობელობის ანალიზი

მეორე დონის სასესხო მოთხოვნებისთვის "დეფოლტის ალბათობის“ 10%-იანმა ზრდამ, იმ დაშვებით, რომ ყველა სხვა ცვლადი უცვლელი დარჩება, შეიძლება დაახლოებით 231 ათასი ლარის ოდენობით გავლენა იქონიოს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე 2023 წლისთვის.

გაუფასურების ზარალები

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
მთლიანი საბალანსო ღირებულება	80,316	77,863
ზარალის რეზერვი	(74,275)	(67,402)
	6,041	**10,461**

მოძრაობა გაუფასურების რეზერვში სასესხო მოთხოვნებთან მიმართებაში

მოძრაობა გაუფასურების რეზერვში სასესხო მოთხოვნებთან მიმართებაში წლის განმავლობაში იყო შემდეგი:

'000 ლარი	2023	2022
ნაშთი 1 იანვარს	67,402	53,817
ზრდა წლის განმავლობაში	6,873	13,585
ნაშთი 31 დეკემბერს	**74,275**	**67,402**

(iii) ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები და ვადიანი ანაბრები

ფონდი, როგორც წესი, ფულად სახსრებს კარგი საკრედიტო შეფასების მქონე ბანკებში ინახავს. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საბანკო ნაშთების დაახლოებით 17% (2022 წლის 31 დეკემბერი: 71%) შენახულია საქართველოს ყველაზე დიდ ბანკებში მოკლევადიანი დეფოლტ რეიტინგით „B“-დან „B+“ მდე, შეფასებული Fitch-ის სარეიტინგო სააგენტოს მიერ. არცერთი ნაშთი არ არის გაუფასურებული ან ვადაგადაცილებული.

გაუფასურება ფულად სახსრებსა და მათი ეკვივალენტების და ვადიანი ანაბრების ნაშთებზე ფასდება 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საფუძველზე და ასახავს დაქვემდებარებების მოკლე ვადიანობას. ფონდი მიიჩნევს, რომ მის ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებს და ვადიან ანაბრებს აქვთ დაბალი საკრედიტო რისკი, მისი კონტრაჰენტების გარე საკრედიტო რეიტინგებზე დაყრდნობით.

2023 და 2022 წლების განმავლობაში გაუფასურების რეზერვი არ ყოფილა აღიარებული ფონდის მიერ.

ფონდი არ მოელის, რომ რომელიმე კონტრაჰენტი ვერ შეძლებს მის მიერ ნაკისრი ვალდებულებების დაკმაყოფილებას.

(iv) მოთხოვნა ყოფილი შვილობილი კომპანიის მიმართ

2023 წლის 31 დეკემბრისთვის, ფონდს ჰქონდა მოთხოვნა სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ მიმართ. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ფონდი არ არის დაქვემდებარებული მოთხოვნასთან დაკავშირებულ არსებით საკრედიტო რისკს. არ არსებობს მინიშნება იმისა, რომ სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“ ვერ შეძლებს მისი ვალდებულებების დაკმაყოფილებას, მათი დაფარვის ვადის დადგომისას; ამასთანავე, ფონდს აქვს შესაძლებლობა მიიღოს ინვესტიცია „გარდაბნის თბოსადგურში“.

(v) მოთხოვნა აქციონერის მიმართ

2023 წლის 31 დეკემბრისთვის, ფონდს ჰქონდა მოთხოვნა აქციონერის მიმართ 150,000 ათასი ლარის ოდენობით. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ფონდი არ არის დაქვემდებარებული მოთხოვნასთან დაკავშირებულ არსებით საკრედიტო რისკს.

(d) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის ისეთი რისკი, რომლის დროსაც ფონდს ექმნება სირთულეები ნაკისრი ფინანსური ვალდებულებების შესრულებაში და რომელთა დასაფარად საჭიროა ფულადი სახსრების ან სხვა ფინანსური აქტივის მიწოდება. ფონდის პოლიტიკა ლიკვიდურობის მართვასთან დაკავშირებით, მდგომარეობს იმის უზრუნველყოფაში, რომ ყოველთვის ჰქონდეს სათანადო ლიკვიდურობა მისი ვალდებულებების დასაკმაყოფილებლად მათი დაფარვის ვადის დადგომისას, როგორც ჩვეულებრივ, ასევე კრიზისულ გარემოებებში, მიუღებელი ზარალის გაწევის ან ფონდის რეპუტაციისთვის ზიანის მიყენების გარეშე.

ლიკვიდურობის მოთხოვნების მართვის მიზნით, ფონდი აკეთებს მოკლევადიან პროგნოზებს ფულადი ნაკადებისთვის, სავარაუდო ფინანსური საჭიროებების საფუძველზე, რომელიც განისაზღვრება საოპერაციო საქმიანობების ხასიათით. ჩვეულებრივ, ფონდი უზრუნველყოფს, რომ მას ჰქონდეს სათანადო მოთხოვნამდე ფულადი სახსრები მოსალოდნელი საოპერაციო ხარჯების დასაკმაყოფილებლად 60-დღიანი პერიოდისთვის, მათ შორის ფინანსური ვალდებულებების მომსახურების ჩათვლით; ეს გამორიცხავს ისეთი ექსტრემალური ვითარებების პოტენციურ გავლენას, რომელთა გონივრულ ფარგლებში წინასწარ განსაზღვრა შეუძლებელია, მაგალითად ბუნებრივი კატასტროფები.

ლიკვიდურობის რისკზე დაქვემდებარება

ქვემოთ მოცემულია ფინანსური ვალდებულებების ნარჩენი სახელშეკრულებო დაფარვის ვადები საანგარიშგებო თარიღისთვის, სავარაუდო საპროცენტო გადახდების ჩათვლით და ურთიერთგადაფარვის ხელშეკრულებების გავლენის გამოკლებით: არ არის მოსალოდნელი, რომ დაფარვის ვადების ანალიზში შესულ ფულად ნაკადებს ადგილი ექნებათ არსებითად ადრე, ან არსებითად განსხვავებული ოდენობებით.

31 დეკემბერი 2023		სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები			
'000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	სულ	0-6 თვემდე	6-12 თვემდე	1-5 წლამდე
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები					
ვალდებულება ყოფილი შვილობილი კომპანიის მიმართ	53,037	53,037	53,037	-	-
სხვა ვალდებულებები	1,204	1,204	1,204	-	-
	54,241	**54,241**	**54,241**	**-**	**-**

31 დეკემბერი 2022		სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები			
'000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	სულ	0-6 თვემდე	6-12 თვემდე	1-5 წლამდე
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები					
ვალდებულება ყოფილი შვილობილი კომპანიის მიმართ	47,738	50,889	-	-	50,889
სხვა ვალდებულებები	1,152	1,152	1,152	-	-
	48,890	**52,041**	**1,152**	**-**	**50,889**

(e) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი, რომ საბაზრო ფასების ისეთი ცვლილება, როგორიც არის ვალუტის გაცვლითი კურსები, საპროცენტო განაკვეთები და აქციის ფასები იმოქმედებს ფონდის შემოსავალზე ან მისი ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობის ღირებულებაზე. საბაზრო რისკის მართვის მიზანს წარმოადგენს საბაზრო რისკებზე დამოკიდებულების მართვა და კონტროლი მისაღები პარამეტრების ფარგლებში, ამონაგების ოპტიმიზაციის პროცესში.

ფონდი არ იყენებს ჰეჯირების აღრიცხვას მოგებასა თუ ზარალში მერყეობის მართვის მიზნით.

(i) სავალუტო რისკი

ფონდი ექვემდებარება ლარის გარდა სხვა ვალუტაში დენომინირებულ გაცემულ სესხებთან, ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებთან და კრედიტებთან დაკავშირებულ სავალუტო რისკს. ვალუტა, რომელშიც ძირითადად დენომინირებულია ეს ოპერაციები არის აშშ დოლარი და ევრო.

სავალუტო რისკზე დაქვემდებარება

ფონდის დამოკიდებულება სავალუტო რისკზე იყო შემდეგი:

’000 ლარი	აშშ დოლარში დენომინირებული 2023	აშშ დოლარში დენომინირებული 2022	ევროში დენომინირებული 2023	ევროში დენომინირებული 2022
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	30,209	349	547	547
ვადიანი ანაბარი	13,555	-	-	-
სასესხო მოთხოვნები	6,041	10,461	-	-
სხვა მოთხოვნა	-	-	56,934	55,194
სხვა ვალდებულებები	-	-	(53,037)	(47,738)
წმინდა დაქვემდებარება	**49,805**	**10,810**	**4,444**	**8,003**

წლის განმავლობაში გამოიყენებოდა შემდეგი მნიშვნელოვანი გაცვლითი კურსები:

ლარში	საშუალო კურსი		საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებული სპოტ-კურსი	
	2023	2022	2023	2022
1 აშშ დოლარი	2.6279	2.9156	2.6894	2.7020
1 ევრო	2.8416	3.0792	2.9753	2.8844

მგრძნობელობის ანალიზი

ლარის კურსის გონივრული შესაძლო შესუსტება, ქვემოთ მითითებულის შესაბამისად, აშშ დოლართან და ევროსთან მიმართებაში 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, იმოქმედებდა უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასებაზე და ასევე იმოქმედებდა მოგებაზე ან ზარალზე და კაპიტალზე, ქვემოთ წარმოდგენილი ოდენობებით. ანალიზი გაკეთდა იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ყველა სხვა ცვლადი, კერძოდ საპროცენტო განაკვეთები, უცვლელი დარჩება.

’000 ლარი	მოგება ან ზარალი
31 დეკემბერი 2023	
აშშ დოლარი (10%)	4,981
ევრო (10%)	444
31 დეკემბერი 2022	
აშშ დოლარი (10%)	1,081
ევრო (10%)	800

ლარის გამყარებას ზემოთ მითითებულ ვალუტებთან მიმართებაში 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ექნებოდა იგივე, მაგრამ საპირისპირო გავლენა ზემოთ მითითებულ ვალუტებზე მითითებული ოდენობებით, იმის გათვალისწინებით, რომ ყველა სხვა ცვლადი რჩება უცვლელი.

(ii) საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის ცვლილება, პირველ რიგში, მოქმედებს სესხებსა და კრედიტებზე მათი სამართლიანი ღირებულების (ფიქსირებულგანაკვეთიანი სესხი) ან მომავალი ფულადი ნაკადების (ცვლადგანაკვეთიანი სესხი) ცვლილების გზით. ხელმძღვანელობას არ აქვს ფორმალური პოლიტიკა იმის განსასაზღვრად, თუ რამდენად უნდა იყოს ფონდი დამოკიდებული ფიქსირებულ ან ცვლად განაკვეთებზე. თუმცა, ახალი სესხის და კრედიტების აღების დროს გადაწყვეტილების მიღებისას ფონდის მართვის გუნდი ხელმძღვანელობს საკუთარი მოსაზრებით სესხის მოსალოდნელი სარგებლობის პერიოდის დასრულებამდე რომელი საპროცენტო განაკვეთი უფრო მომგებიანი იქნება ფონდისთვის - ფიქსირებული თუ ცვალებადი.

საპროცენტო განაკვეთის რისკზე დაქვემდებარება

საანგარიშგებო თარიღისთვის, ფონდის პროცენტიანი ფინანსური ინსტრუმენტების საპროცენტო განაკვეთის შემადგენლობა იყო შემდეგი:

'000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	
	2023	2022
ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები		
ფინანსური აქტივები	54,100	32,755
	54,100	**32,755**
ცვლადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები		
ფინანსური აქტივები	3,923	6,846
	3,923	**6,**846

ფულადი ნაკადების მგრძნობელობის ანალიზი ცვლადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტებისთვის

100 საბაზისო პუნქტიანი გონივრული შესაძლო ცვლილება საპროცენტო განაკვეთებში საანგარიშგებო თარიღისთვის გაზრდიდა/(შეამცირებდა) კაპიტალს და მოგებას ან ზარალს ქვემოთ წარმოდგენილი ოდენობებით. ანალიზი გაკეთდა იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ყველა სხვა ცვლადი, კერძოდ, უცხოური ვალუტის კურსები, უცვლელი დარჩება.

	მოგება ან ზარალი	
'000 ლარი	100 საბაზისო პუნქტით ზრდა	100 საბაზისო პუნქტით შემცირება
2023		
ცვლადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები	39	(39)
ფულადი ნაკადების მგრძნობელობა	**39**	**(39)**
2022		
ცვლადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები	68	(68)
ფულადი ნაკადების მგრძნობელობა	**68**	**(68)**

(f) კაპიტალის მართვა

კაპიტალის მართვის პროცესში ფონდის მიზანს წარმოადგენს ფონდის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპით საქმიანობის გაგრძელების უნარის ხელშეწყობა, აქციონერებისთვის ამონაგების და სხვა დაინტერესებული პირებისთვის სარგებლის უზრუნველყოფის მიზნით, ასევე კაპიტალის ღირებულების შესამცირებლად, ოპტიმალური კაპიტალური სტრუქტურის შენარჩუნება.

ფონდი მართავს მის კაპიტალის სტრუქტურას და ახდენს მის კორექტირებას ეკონომიკური პირობების ცვლილებისა გათვალისწინებით. კაპიტალის სტრუქტურის შესანარჩუნებლად ან მის დასაკორექტირებლად, ფონდმა შეიძლება დააკორექტიროს შვილობილ კომპანიებსა და მეკავშირე საწარმოებში განხორციელებული ინვესტიციების და აქციონერებისთვის გაცემული დივიდენდების ოდენობა, აქციონერებს დაუბრუნოს კაპიტალი, გამოუშვას ახალი აქციები ან გაყიდოს აქტივები.

საზედამხედველო საბჭოს პოლიტიკის მიზანია შეინარჩუნოს კაპიტალის ძლიერი ბაზა, რათა შეინარჩუნოს მშობელი კომპანიის, კრედიტორის და ბაზრის მონაწილეთა ნდობა და შეინარჩუნოს ბიზნესის მომავალი განვითარება.

ფონდის ვალის კაპიტალთან თანაფარდობის კოეფიციენტი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს იყო შემდეგი:

'000 ლარი	2023	2022
სულ ვალდებულებები	54,241	48,890
გამოკლებული: ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	(57,876)	(29,142)
წმინდა ვალი	**(3,635)**	**19,748**
სულ კაპიტალი	**332,343**	**156,301**
ვალის კაპიტალთან თანაფარდობა 31 დეკემბერს	**(0.01)**	**0.13**

ფონდი მთლიანად სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული საწარმოა და მისი საქმიანობა ძირითადად სააქციო კაპიტალით ფინანსდება.

ფონდის კაპიტალის მართვის მიდგომაში წლის განმავლობაში ცვლილებები არ განხორციელებულა.

ფონდი არ ექვემდებარება გარედან დაწესებულ კაპიტალთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს.

16. პირობითი ვალდებულებები

(a) დაზღვევა

სადაზღვევო ინდუსტრია საქართველოში განვითარების პროცესშია და მსოფლიოს სხვა ნაწილებში მოქმედი სადაზღვევო დაცვის მრავალი ფორმა ჯერ ხელმისაწვდომი არ არის. ფონდს არ აქვს სრული სადაზღვევო ანაზღაურება მისი საწარმოო მოწყობილობების, ან მესამე პირის ვალდებულებებზე ქონებასთან ან გარემოს დაზიანებასთან მიმართებაში, რომელიც წარმოიშვება ფონდის ქონებასთან ან მის ოპერაციებთან დაკავშირებული უბედური შემთხვევებიდან. სანამ მოხდება ფონდის სათანადოდ დაზღვევა, იარსებებს რისკი იმისა, რომ ზარალი ან კონკრეტული აქტივების დაზიანება არსებით უარყოფით გავლენას იქონიებს ფონდის საოპერაციო და ფინანსურ მდგომარეობაზე.

(b) სასამართლო დავა

ბიზნესის ჩვეულებრივი მიმდინარეობისას, ფონდი დაქვემდებარებულია სარჩელებსა და საჩივრებს. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ ვალდებულების მაქსიმალური ოდენობა, რაც კი შეიძლება წარმოიშვას ასეთი სამართლებრივი ქმედებების ან საჩივრების შედეგად, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, არ იქონიებს მნიშვნელოვან უარყოფით გავლენას ფინანსურ ან მომავალ საოპერაციო შედეგებზე.

(c) პირობითი საგადასახადო ვალდებულებები

საქართველოში საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ახასიათებს ხშირი საკანონმდებლო, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ცვლილებები, რომლებიც ზოგჯერ გაურკვეველი და ურთიერთგამომრიცხავია და ერთმანეთისაგან განსხვავებული ინტერპრეტაციის საშუალებას იძლევა. საგადასახადო კანონმდებლობის დარღვევის შემთხვევაში, საგადასახადო ორგანოს არ შეუძლია დააკისროს რაიმე დამატებითი საგადასახადო ვალდებულება, ჯარიმა ან საურავი, თუ სამართალდარღვევიდან გასულია სამი წელი.

ეს ვითარება ქმნის საგადასახადო რისკებს, რომლებიც, სხვა ქვეყნებთან შედარებით, საქართველოში გაცილებით უფრო საგრძნობია. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ საგადასახადო ვალდებულებები ადეკვატურია მოქმედი საგადასახადო კოდექსის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციისა. თუმცა, საგადასახადო ორგანოების მიერ აღნიშნული კანონების ინტერპრეტირება შეიძლება განსხვავდებოდეს კომპანიისეული ინტერპრეტაციისაგან და მათ მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიონ წინამდებარე ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე, თუ საგადასახადო ორგანო შესძლებს საკუთარი ინტერპრეტირების არგუმენტირებას.

17. დაკავშირებული მხარეები

(a) მშობელი კომპანია და საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფონდი იმყოფება საქართველოს მთავრობის 100%-იან საკუთრებაში და საბოლოოდ კონტროლდება საქართველოს მთავრობის მიერ.

(b) ოპერაციები უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობასთან

(i) უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზღაურება

უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობამ წლის განმავლობაში მიიღო შემდეგი ანაზღაურება, რომელიც შესულია ხელფასების და დასაქმებულთა სხვა გასამრჯელოების კატეგორიაში.

'000 ლარი	2023	2022
ხელფასები და ბონუსები	950	770

(c) ოპერაციები მთავრობასთან დაკავშირებულ ორგანიზაციებთან

ფონდი ყოველდღიურ საქმიანობებს აწარმოებს მთელ რიგ ორგანიზაციებთან, რომლებიც კონტროლდება, ერთობლივად კონტროლდება ან არის საქართველოს მთავრობის მნიშვნელოვანი გავლენის ქვეშ. ფონდმა აირჩია ბასს 24-ის, „დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნების“ გამონაკლისის გამოყენება, რომელიც იძლევა დაკავშირებული მხარის შესახებ ინფორმაციის შემცირებული სახით წარდგენის ნებართვას, მთავრობასთან დაკავშირებულ საწარმოებთან განხორციელებულ ოპერაციებთან დაკავშირებით.

სახელმწიფოს მიერ კონტროლირებულ ან მისი არსებითი გავლენის ქვეშ მყოფ საწარმოებთან მნიშვნელოვანი ოპერაციების შესახებ ინფორმაცია და აღნიშნული ოპერაციების ნაშთები წარმოდგენილია ქვემოთ. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ყველა სხვა შემოსავლისა და ხარჯების და სხვა მთავრობასთან დაკავშირებულ ერთეულებთან დაკავშირებული ნაშთების ჯამური ოდენობები, საანგარიშგებო თარიღისთვის არ არის არსებითი.

(i) სესხები

'000 ლარი	გარიგების ღირებულება		დაუფარავი ნაშთი 31 დეკემბერს	
	2023	2022	2023	2022
სასესხო მოთხოვნა:				
შვილობილი კომპანიები და სახელმწიფოს მიერ კონტროლირებული საწარმოები	-	-	3,923	6,846

				31 დეკემბერი 2023		31 დეკემბერი 2022	
'000 ლარი	**ვალუტა**	**ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი**	**დაფარვის წელი***	**ნომინალური ღირებულება**	**საბალანსო ღირებულება**	**ნომინალური ღირებულება**	**საბალანსო ღირებულება**
სასესხო მოთხოვნები შვილობილი კომპანიების მიმართ							
სს „ბორჯომი ლიკანი ინტერნეიშენალ“	აშშ დოლარი	0.04% დღიურად	2034	51,566	-	51,566	-
სს „აერო-სტრუქტურების ტექნოლოგიები (ციკლონი)“	აშშ დოლარი	10.75%+ 6-თვიანი LIBOR	2023	20, 539	3, 703	18,024	6,846
				72,105	**3,703**	**69,590**	**6,846**

2023 წლის განმავლობაში, საპროცენტო შემოსავალი 2,724 ათასი ლარის ოდენობით (2022: 2,120 ათასი ლარი) და გაუფასურების ზარალი 5,439 ათასი ლარის ოდენობით (2022: 9,825 ათასი ლარი) აღიარდა მოგებასა ან ზარალში, დაკავშირებული მხარეების სესხებთან მიმართებაში.

'000 ლარი	**გარიგების ღირებულება**		**დაუფარავი ნაშთი 31 დეკემბერს**	
	2023	**2022**	**2023**	**2022**
შვილობილი კომპანიებისგან აღებული სესხები და კრედიტები				
შვილობილი კომპანიები	-	21,568	-	-

2022 წლის განმავლობაში, 4,640 ათასი ლარის ოდენობით საპროცენტო ხარჯი აღიარებულ იქნა მოგებაში ან ზარალში დაკავშირებული მხარეებისგან აღებულ სესხებთან მიმართებაში.

'000 ლარი	**გარიგების ღირებულება**		**დაუფარავი ნაშთი 31 დეკემბერს**	
	2023	**2022**	**2023**	**2022**
მოთხოვნები ყოფილი შვილობილი კომპანიის მიმართ:				
სახელმწიფოს მიერ კონტროლირებული საწარმოები	-	-	56,934	57,770
ვალდებულებები ყოფილი შვილობილი კომპანიის მიმართ:	-	-	-	-
სახელმწიფოს მიერ კონტროლირებული საწარმოები	-	-	53,037	47,738

2023 წლის განმავლობაში, 3,097 ათასი ლარის ოდენობით საპროცენტო ხარჯი და 530 ათასი ლარის ოდენობით გადაფასებით გამოწვეული ზარალი აღიარებულ იქნა მოგებაში ან ზარალში ყოფილი შვილობილი კომპანიის მიმართ ვალდებულებასთან მიმართებაში (შენიშვნა 14 (ხ)).

აქციონერთან ოპერაციებისთვის იხილეთ შენიშვნა 13.

18. შეფასების საფუძველი

წინამდებარე ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების საფუძველზე.

19. არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ

(a) ქვემოთ განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკები თანმიმდევრულად იქნა გამოყენებული წინამდებარე ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ყველა პერიოდთან მიმართებაში.

ამასთანავე, 2023 წლის იანვრიდან ფონდმა მიიღო „სააღრიცხვო პოლიტიკების განმარტებითი შენიშვნები“ (ბასს 1-ის და ფასს სტანდარტების პრაქტიკის დებულება 2-ის კორექტირებები). კორექტირებები მოითხოვს „არსებითი“ და არა „მნიშვნელოვანი“ სააღრიცხვო პოლიტიკების წარდგენას. კორექტირებებს არ მოჰყოლია ცვლილებები მე-19 შენიშვნაში მოცემულ სააღრიცხვო პოლიტიკაში.

(b) ინვესტიცია შვილობილ კომპანიებში

შვილობილი კომპანიები წარმოადგენს ფონდის მიერ კონტროლირებულ საწარმოებს. ფონდი აკონტროლებს საწარმოს, როდესაც ის ექვემდებარება ან როდესაც მას აქვს უფლება ცვლად ამონაგებზე საწარმოში მისი ჩართულობიდან და როდესაც მას შესწევს უნარი იმოქმედოს ამგვარ ამონაგებზე საწარმოში მისი უფლებამოსილების გამოყენებით. წინამდებარე ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში აღრიცხულია თვითღირებულებით კონტროლის ფაქტობრივი დაწყების თარიღიდან მისი ფაქტობრივი შეწყვეტის თარიღამდე.

ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში აღირიცხება მათი თვითღირებულებით, გაუფასურების ზარალის გამოკლებით.

(c) ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში და ერთობლივ საწარმოებში (კაპიტალ-მეთოდით აღრიცხული ინვესტიციები)

ფონდის წილები ინვესტიციებში მეკავშირე საწარმოებში მოიცავს წილებს მეკავშირე საწარმოებში და ერთობლივ საწარმოებში.

მეკავშირე საწარმოები წარმოადგენს საწარმოებს, რომლებშიც ფონდს აქვს მნიშვნელოვანი გავლენა, მაგრამ არ ახორციელებს კონტროლს ან ერთობლივ კონტროლს ფინანსურ და საოპერაციო პოლიტიკებზე. მნიშვნელოვანი გავლენა წარმოიშვება მაშინ, როდესაც ფონდი სხვა საწარმოს 20%-დან 50%-მდე ხმის უფლებას ფლობს. ერთობლივი საწარმო არის გარიგება, რომელშიც ფონდს აქვს ერთობლივი კონტროლი, რომლის თანახმადაც ფონდს აქვს უფლებები გარიგების წმინდა აქტივებზე, და არა უფლებები მის აქტივებზე და ვალდებულებები მისი ვალდებულებებისთვის.

მეკავშირე საწარმოებსა და ერთობლივ საწარმოებში წილები აღირიცხება კაპიტალის მეთოდის გამოყენებით და ისინი თავდაპირველად აღიარდება თვითღირებულებით ან ინვესტირებული საწარმოს ფონდის კუთვნილი წმინდა აქტივების საბალანსო ღირებულებით, რომელიც აღიარებულია მეკავშირე საწარმოების ფინანსურ ანგარიშგებაში მისი შეძენის თარიღისთვის, თუ ამგვარი შეძენა მომდინარეობს საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოდან. ინვესტიციის თვითღირებულება მოიცავს გარიგების ხარჯებს.

ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს ფონდის წილს მეკავშირე კომპანიების მოგებაში ან ზარალში და სხვა სრულ შემოსავალში, ფონდის სააღრიცხვო პოლიტიკებთან მორგების მიზნით კორექტირებების განხორციელების შემდეგ, იმ თარიღიდან, როდესაც იწყება მნიშვნელოვანი გავლენა ან საერთო კონტროლი, ამ უკანასკნელის დასრულებამდე.

როდესაც ფონდის ზარალის წილი აჭარბებს მის წილს ინვესტიციებში მეკავშირე საწარმოებში, აღნიშნული წილის საბალანსო ღირებულება, ნებისმიერი გრძელვადიანი ინვესტიციების ჩათვლით, შემცირებულია ნულამდე, და შემდგომი ზარალის აღიარება წყდება, გარდა შემთხვევებისა როდესაც ფონდს აქვს ვალდებულება ან აქვს განხორციელებული გადახდები ინვესტიციის ობიექტის სახელით.

(i) ერთობლივი ოპერაციები

ერთობლივი ოპერაცია წარმოადგენს თითოეული საწარმოს მიერ განხორციელებულ შეთანხმებას, ერთობლივი ოპერაციების განსახორციელებლად მისი საკუთარი აქტივების გამოყენებით. ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს აქტივებს, რომლებსაც აკონტროლებს ფონდი და ვალდებულებებს, რომლებსაც ის კისრულობს ერთობლივი საქმიანობის განხორციელების პროცესში, ასევე ხარჯებს, რომლებსაც გასწევს ფონდი და მისი შემოსავლის წილს, რომელსაც ის ერთობლივი ოპერაციიდან მიიღებს.

(d) შემოსავალი დივიდენდებიდან

დივიდენდებიდან მიღებული შემოსავალი აღიარდება მაშინ როდესაც დადგინდება ფონდის უფლება მიიღოს აღნიშნული ოდენობა.

(e) ხარჯები

ხარჯების აღიარება ხდება დარიცხვის პრინციპის საფუძველზე იმ სააღრიცხვო პერიოდში, რომელშიც ხდება შესაბამისი მომსახურების გაწევა.

(f) ფინანსური შემოსავალი და ხარჯები

ფონდის ფინანსური შემოსავალი და ფინანსური ხარჯები მოიცავს შემდეგს:

- საპროცენტო შემოსავალი საბანკო ანაბრებზე და სასესხო მოთხოვნებზე;
- საპროცენტო ხარჯი ფინანსურ ვალდებულებებზე;
- ფინანსური ინსტრუმენტების სახელშეკრულებო პირობების მოდიფიცირებაზე აღიარებული შემოსულობა ან ზარალი;
- გაუფასურების ზარალი სხვა ფინანსურ აქტივებზე;
- ვალუტის კურსის ცვლილებით განპირობებული ამონაგები ან ზარალი ფინანსურ აქტივებსა და ფინანსურ ვალდებულებებზე.

საპროცენტო შემოსავლისა და ხარჯის გამოთვლისას, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი გამოიყენება აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე (როდესაც აქტივი არ არის გაუფასურებული საკრედიტო რისკით) ან ვალდებულების ამორტიზებულ ღირებულებაზე. თუმცა, ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც გაუფასურებულია საკრედიტო რისკით, მათი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, საპროცენტო შემოსავალი ანგარიშდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის, ფინანსური აქტივის ამორტიზებულ ღირებულებაზე გამოყენებით. თუ აქტივი აღარ არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული, მაშინ საპროცენტო შემოსავლის გამოთვლა უბრუნდება მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე დათვლის მეთოდს.

ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ არ უკავშირდება განსაკუთრებული აქტივების შესყიდვას, მშენებლობას ან წარმოებას, აღიარებულია მოგებასა ან ზარალში ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით.

(g) ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში

უცხოური ვალუტით შესრულებული ოპერაციები გადაყვანილია ფონდის შესაბამის სამუშაო ვალუტაში ოპერაციების თარიღის შესაბამისი გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტირება ხდება საანგარიშგებო თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით, ფონდის სამუშაო ვალუტაში. უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით განპირობებული შემოსულობა ან ზარალი ფულად მუხლებზე წარმოადგენს სხვაობას პერიოდის დასაწყისში არსებულ სამუშაო ვალუტაში დენომინირებულ ამორტიზებულ ღირებულებას (კორექტირებული ეფექტური პროცენტით და გადახდებით პერიოდის განმავლობაში) და უცხოურ ვალუტაში დენომინირებულ ამორტიზებულ ღირებულებას შორის, რომელიც კონვერტირებულია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული არაფულადი ერთეულები, რომლებიც ფასდება პირვანდელი ღირებულებით, კონვერტირდება გარიგების განხორციელების თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით.

უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეული სხვაობა აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(h) დასაქმებულთა მოკლევადიანი გასამრჯელოები

დასაქმებულთა მოკლევადიანი გასამრჯელოები ფასდება არადისკონტირებულ საფუძველზე და ხარჯად აღირიცხება შესაბამისი მომსახურების გაწევისას. ვალდებულება აღიარდება იმ ოდენობით, რომლის გადახდაც მოსალოდნელია მოკლევადიანი ფულადი ბონუსის ან მოგების განაწილების გეგმების ფარგლებში, თუ ფონდს ექნება მიმდინარე სამართლებრივი ან კონსტრუქციული ვალდებულება გადაიხადოს ეს თანხა დაქირავებული პირის მიერ წარსულში გაწეული მომსახურების შედეგად და როდესაც ამგვარი ვალდებულება საიმედოდ შეიძლება იყოს შეფასებული.

(i) მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს მიმდინარე გადასახადს. მიმდინარე გადასახადები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში გარდა შემთხვევისა, როდესაც ის უკავშირდება საწარმოთა შერწყმას, პირდაპირ კაპიტალში ან სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებულ ერთეულებს.

(i) მიმდინარე გადასახადი

მიმდინარე გადასახადი არის აღნიშნული წლის დასაბეგრი მოგების ან ზარალის საფუძველზე წარმოქმნილი მოსალოდნელი საგადასახადო ვალდებულება ან მოთხოვნა, იმ საგადასახადო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ძალაშია ან არსებითად ამოქმედებულია საანგარიშგებო თარიღისათვის, აგრეთვე, წინა წლების საგადასახადო ვალდებულების ნებისმიერი კორექტირება. მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულება აგრეთვე მოიცავს დივიდენდებთან დაკავშირებულ ნებისმიერ საგადასახადო ვალდებულებას.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონპროექტი მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ (რომელიც ასევე ცნობილია მოგების გადასახადის ესტონური მოდელის სახელით), რაც ნიშნავს დაბეგვრის მომენტის გადატანას მოგების გამომუშავების თარიღიდან მისი გაცემის თარიღამდე. კანონი ძალაში შევიდა 2016 წელს და მოქმედებს საგადასახადო პერიოდებისთვის 2017 წლის 1 იანვრის შემდეგ ყველა იურიდიული პირისთვის, გარდა საფინანსო დაწესებულებებისა (როგორიც არის ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები), რომლებისთვისაც კანონი ძალაში შევა მოგვიანებით.

მოგების გადასახადით დაბეგვრის ახალი სისტემა არ გულისხმობს მოგების გადასახადისგან (CIT) გათავისუფლებას, ეს უკანასკნელი გადმოდის მოგების გამომუშავების მომენტიდან მათი განაწილების მომენტამდე: ე.ი. ძირითად დაბეგვრის ობიექტს წარმოადგენს განაწილებული მოგება. საქართველოს საგადასახადო კოდექსი განსაზღვრავს განაწილებულ მოგებას (DE), როგორც აქციონერებზე დივიდენდების სახით გაცემულ მოგებას. ამას გარდა, ზოგიერთი სხვა ოპერაციაც მიიჩნევა მოგების განაწილებად, მაგალითად არასაბაზრო ტრანსსასაზღვრო ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან და/ან გადასახადისგან გათავისუფლებულ პირებთან, რომლებიც ასევე ითვლებიან განაწილებული მოგების მიმღებებად მოგების გადასახადის მიზნებისთვის.

დივიდენდების გადახდიდან წარმოშობილი მოგების გადასახადი აღირიცხება ხარჯად დივიდენდების გამოცხადების პერიოდში, მიუხედავად გადახდის ფაქტიური თარიღისა ან იმ პერიოდისა რომლისთვის არის გადახდილი დივიდენდები. საგადასახადო ვალდებულების თანხა დივიდენდების განაწილებაზე გამოითვლება როგორც წმინდა განაწილების თანხის 15/85-ი.

გამოცხადებულ და გადახდილ დივიდენდებზე საგადასახადო ვალდებულების ურთიერთგადაფარვა ხელმისაწვდომია 2008-2016 წლების გაუნაწილებელ მოგებაზე გადახდილ მოგების გადასახადზე, თუ ასეთი მოგება განაწილდება 2017 ან შემდეგ წლებში.

საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მიხედვით მოგების გადასახადით იბეგრება ასევე ზოგიერთი ოპერაცია, როგორიცაა ხარჯის გაწევა, რომელიც არ უკავშირდება ეკონომიკურ საქმიანობას, უსასყიდლო მიწოდება და ზღვრულ ოდენობაზე გადაჭარბებით წარმომადგენლობითი ხარჯების გაწევა. ფონდი ამგვარი ოპერაციის დაბეგვრას არ განიხილავს ბასს 12-ის (მოგების გადასახადები) ფარგლებში და გადასახადს ამგვარ ერთეულებზე აღრიცხავს როგორც გადასახადებს, მოგების გადასახადის გარდა.

(j) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებების ერთეულები ფასდება, როგორც თვითღირებულებას გამოკლებული დაგროვილი ცვეთა და ნებისმიერი დაგროვილი გაუფასურების ზარალი. აქციონერის მიერ შენატანის სახით განხორციელებული ძირითადი საშუალებები თავდაპირველად სამართლიანი ღირებულებით ფასდება. ძირითადი საშუალებების თვითღირებულება ფასს-ის მიღების თარიღისთვის (2015 წლის 1 იანვარი), განისაზღვრა მოცემულ თარიღში მის სამართლიან ღირებულებაზე დაყრდნობით („დასაშვები საწყისი ღირებულება“).

თვითღირებულება მოიცავს აქტივის შეძენასთან პირდაპირ დაკავშირებულ ხარჯებს. საკუთარი ძალებით შექმნილი აქტივის თვითღირებულება შედგება მასალების, შრომითი და ნებისმიერი პირდაპირი დანახარჯებისაგან, რომელიც საჭიროა აქტივის დანიშნულებისამებრ მუშა მდგომარეობაში მოსაყვანად, აგრეთვე სესხის ღირებულების კაპიტალიზაციის, აქტივის დემონტაჟის, მოცილების და გამწმენდი სამუშაოების ჩატარების ღირებულებას. შეძენილი პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც აღჭურვილობის ფუნქციონალურად განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს, კაპიტალიზირდება ძირითადი საშუალებების ღირებულების ნაწილის სახით.

თუ ძირითადი საშუალებების მნიშვნელოვან ნაწილებს სხვადასხვა სასარგებლო მომსახურების ვადები აქვთ, ისინი აღირიცხება ძირითადი საშუალების ცალკე ერთეულების სახით (ძირითადი კომპონენტები).

ძირითადი საშუალებების გასვლით მიღებული ნებისმიერი სარგებელი ან ზარალი განისაზღვრება, როგორც ძირითადი საშუალების გაყიდვიდან მიღებულ ამონაგებსა და ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა და აისახება წმინდად მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში როგორც სხვა შემოსავლები ან სხვა ხარჯები.

(ii) შემდგომი დანახარჯები

ძირითადი საშუალებების ნაწილის შეცვლის ღირებულება აისახება ერთეულის საბალანსო ღირებულებაში, თუ სავარაუდოა რომ კომპონენტში განივთებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელი შემოედინება ფონდში და შესაძლებელია მისი ღირებულების საიმედოდ შეფასება. გამოცვლილი კომპონენტის საბალანსო ღირებულების აღიარება წყდება. ძირითადი საშუალებების ყოველდღიური მოვლა-შენახვის ხარჯები გაწევისთანავე აისახება მოგებაში ან ზარალში.

(iii) ცვეთა

ძირითადი საშუალებების ერთეულები ექვემდებარებიან ცვეთის დარიცხვას მათი დამონტაჟებისა და სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანის მომენტიდან, ან კომპანიის შიდა ძალებით დამზადებულ აქტივთან მიმართებაში, მათი დასრულების და სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანის თარიღიდან. ცვეთა ანგარიშდება აქტივის თვითღირებულებიდან, რომელსაც გამოკლებული აქვს მისი ნარჩენი ღირებულება.

ცვეთა აღიარდება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდის გამოყენებით, ძირითადი საშუალებების თითოეული ნაწილის მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, ვინაიდან ეს საუკეთესოდ წარმოაჩენს აქტივში განივთებული, მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარების მოსალოდნელ ფორმას. იჯარით აღებულ აქტივებზე ცვეთის დარიცხვა ხდება იჯარის ვადასა და მათ მომსახურების ვადას შორის უმცირესით, გარდა შემთხვევებისა, როდესაც გონივრულად მოსალოდნელია, რომ ფონდი იჯარის ვადის ბოლოსთვის მიიღებს საკუთრების უფლებას. მიწას ცვეთა არ ერიცხება.

მნიშვნელოვანი ძირითადი საშუალებების სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადები მიმდინარე და შესადარის პერიოდებში, შემდეგია:

- შენობა-ნაგებობები 15-50 წელი;
- სხვა 2-10 წელი;

ცვეთის მეთოდები, სასარგებლო მომსახურების ვადები და ნარჩენი ღირებულებები ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს გადაიხედება და, შესაბამის შემთხვევაში კორექტირდება.

(k) საინვესტიციო ქონება

საინვესტიციო ქონება წარმოადგენს ქონებას, რომლის ფლობაც ხდება საიჯარო შემოსავლის, კაპიტალის ზრდის ან ორივეს მისაღებად, და არა საქმიანობის ჩვეულებრივი მიმდინარეობის პროცესში გაყიდვის განხორციელების, წარმოებაში გამოყენების ან საქონლის და მომსახურებების მიწოდების, ან სხვა ადმინისტრაციული მიზნით.

(i) აღიარება და შეფასება

საინვესტიციო ქონება ფასდება თვითღირებულებით, დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურების ზარალის გამოკლებით. მიწა ფასდება თვითღირებულებით, გაუფასურების ზარალის გამოკლებით. თვითღირებულება მოიცავს აქტივის შეძენასთან პირდაპირ დაკავშირებულ ხარჯებს. საკუთარი ძალებით შექმნილი აქტივის თვითღირებულება შედგება მასალების, შრომითი და ნებისმიერი პირდაპირი დანახარჯებისაგან, რომელიც საჭიროა აქტივის დანიშნულებისამებრ მუშა მდგომარეობაში მოსაყვანად, აგრეთვე სესხის ღირებულების კაპიტალიზაციის, აქტივის დემონტაჟის, მოცილების და გამწმენდი სამუშაოების ჩატარების ღირებულებას.

თუ საინვესტიციო ქონების ნაწილებს სხვადასხვა სასარგებლო მომსახურების ვადები აქვთ, ისინი აღირიცხება საინვესტიციო ქონების ცალკე ერთეულების სახით (ძირითადი კომპონენტები).

საინვესტიციო ქონების გაყიდვიდან მიღებული ნებისმიერი სარგებელი ან ზარალი (გამოთვლილი როგორც სხვაობა გაყიდვიდან მიღებულ წმინდა შემოსულობასა და ერთეულის საბალანსო ღირებულებას შორის) აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(ii) შემდგომი დანახარჯები

საინვესტიციო ქონების ნაწილის შეცვლის ღირებულება აისახება ერთეულის საბალანსო ღირებულებაზე, თუ სავარაუდოა, რომ იგი უზრუნველყოფს კომპონენტში განივთებული მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემოსვლას ფონდში და შესაძლებელია მისი ღირებულების საიმედოდ შეფასება. შეცვლილი ნაწილის საბალანსო ღირებულების აღიარება წყდება. საინვესტიციო ქონების ყოველდღიური მოვლა-შენახვის ხარჯები გაწევისთანავე აისახება მოგებაში ან ზარალში.

(iii) ცვეთა

ცვეთა ანგარიშდება აქტივის თვითღირებულებიდან, რომელსაც გამოკლებული აქვს მისი ნარჩენი ღირებულება. ფასდება ინდივიდუალური აქტივების მნიშვნელოვანი კომპონენტები და თუ ამ კომპონენტს აქტივის დანარჩენი ნაწილისგან განსხვავებული სასარგებლო მომსახურების ვადა აქვს, მისი ცვეთა განცალკევებით ხორციელდება.

ცვეთა აღიარდება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდის გამოყენებით, საინვესტიციო ქონების თითოეული ნაწილის სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, ვინაიდან ეს საუკეთესოდ წარმოაჩენს აქტივში განივთებული, მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარებას. მიწას ცვეთა არ ერიცხება.

ცვეთის მეთოდები, სასარგებლო მომსახურების ვადები და ნარჩენი ღირებულებები ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს გადაიხედება და, შესაბამის შემთხვევაში კორექტირდება.

(l) ფინანსური ინსტრუმენტები

(i) აღიარება და თავდაპირველი შეფასება

სასესხო მოთხოვნები თავდაპირველად აღიარდება მათი წარმოშობის თარიღისთვის. ყველა სხვა ფინანსური აქტივის და ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხორციელდება გარიგების თარიღისთვის, როდესაც ფონდი ხდება ფინანსური ინსტრუმენტის ხელშემკვრელი მხარე.

ფინანსური აქტივი (თუ ის არ არის სავაჭრო მოთხოვნა მნიშვნელოვანი საფინანსო კომპონენტის გარეშე) ან ფინანსური ვალდებულება (თუ სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებულ ერთეულს არ წარმოადგენს) საწყის ეტაპზე აღირიცხება სამართლიან ღირებულებას დამატებული მის შეძენასთან ან გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარიგების ხარჯები. სავაჭრო მოთხოვნა მნიშვნელოვანი საფინანსო კომპონენტის გარეშე თავდაპირველად ფასდება გარიგების ფასით.

(ii) კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება

ფინანსური აქტივები

პირველადი აღიარებისას, ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება ისევე როგორც ფასდება: ამორტიზირებული ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით- ინვესტიცია სავალო ინსტრუმენტებში;

სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - ინვესტიცია წილობრივ ინსტრუმენტებში; ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

თავდაპირველი აღიარების შემდგომ ფინანსური აქტივები არ ექვემდებარება რეკლასიფიკაციას, მანამ სანამ ფონდი არ შეცვლის ფინანსური აქტივების აღრიცხვის ბიზნეს მოდელს, რა შემთხვევაშიც ყველა ჩართული ფინანსური აქტივი რეკლასიფიცირებულია ბიზნეს მოდელის ცვლილების შემდგომ პირველი სააღრიცხვო პერიოდის პირველივე დღეს.

ფინანსური აქტივი ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, თუ ის აკმაყოფილებს ქვემოთ მოყვანილ ორივე პირობას და არ არის გამიზნული როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს, რომლის მიზანიც არის აქტივების შენახვა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შესაგროვებლად; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომელიც მხოლოდ ძირი თანხისა და დაუფარავ ძირ თანხაზე დაგროვილი პროცენტის გადახდას წარმოადგენს.

ინვესტიცია სავალო ინსტრუმენტებში ფასდება სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, თუ ის აკმაყოფილებს ქვემოთ მოცემულ ორივე პირობას და არ არის გამიზნული, როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს, რომლის მიზანიც არის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვება და ფინანსური აქტივების გაყიდვა; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომელიც მხოლოდ ძირი თანხისა და დაუფარავ ძირ თანხაზე დაგროვილი პროცენტის გადახდას წარმოადგენს.

ყველა ფინანსური აქტივი, რომელიც არ კლასიფიცირდება ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

სასესხო მოთხოვნები და ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები კლასიფიცირდება ისევე, როგორც ფასდება - ამორტიზებული ღირებულებით.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ფულადი სახსრების ნაშთებს, ვადიან ანაბრებს და მაღალლიკვიდურ ინვესტიციებს დაფარვის ვადით 3 თვე ან ნაკლები შეძენის თარიღიდან, რომელთა სამართლიანი ღირებულებაში ცვლილებების რისკი მიჩნეულია არაარსებითად. ვადიანი ანაბარი წარმოადგენს ვადიან ანაბრებს ბანკებში 3 თვეზე მეტი დაფარვის ვადით შეძენის თარიღიდან, მაგრამ რომლისთვისაც ფონდს აქვს ცალმხრივი უფლება, რომ გამოიტანოს თანხები რამდენიმე დღის განმავლობაში შეტყობინების გაგზავნიდან მნიშვნელოვანი ჯარიმების გადახდის ან პროცენტის დაკარგვის გარეშე.

აღნიშნული ფინანსური აქტივები შემდგომში ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით. ამორტიზებული ღირებულება შემცირებულია გაუფასურების ზარალით. საპროცენტო შემოსავალი, საკურსო სხვაობით განპირობებული შემოსულობა და ზარალი და გაუფასურება აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული შემოსულობა ან ზარალი აღიარებდა მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური ვალდებულებები - კლასიფიკაცია, შემდგომი შეფასება და შემოსულობა და ზარალი

ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირდება ისევე როგორც ფასდება - ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ფინანსური ვალდებულება კლასიფიცირდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით თუ ის კლასიფიცირდება როგორც სავაჭროდ ფლობილი, წარმოებულია ან გამიზნულია ესეთად თავდაპირველი აღიარებისას. სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და წმინდა ამონაგებით და ზარალით, ნებისმიერი საპროცენტო ხარჯის ჩათვლით, და აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში. სხვა ფინანსური ვალდებულებები შემდგომ ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. საპროცენტო ხარჯი და საკურსო სხვაობით განპირობებული შემოსულობები და ზარალები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული შემოსულობა ან ზარალი ასევე აღიარებდა მოგებაში ან ზარალში.

(iii) ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების მოდიფიცირება

ფინანსური აქტივები

თუ ფინანსური აქტივის პირობები მოდიფიცირებულია, ფონდმა უნდა შეაფასოს არსებითად იცვლება თუ არა მოდიფიცირებული აქტივისგან წარმოშობილი ფულადი ნაკადები. თუ ფულად ნაკადებში არსებითი ცვლილებაა (ეგრეთ წოდებული „არსებითი მოდიფიცირება“), მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შემთხვევაში, თავდაპირველი ფინანსური აქტივის აღიარება წყდება და ახალი ფინანსური აქტივი აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით.

ფონდი ახორციელებს მოცემული მოდიფიცირების არსებითობის რაოდენობრივ და ხარისხობრივ შეფასებას, ანუ არსებითად განსხვავდება თუ არა საწყისი ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადები მოდიფიცირებული ან ჩანაცვლებული ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადებისგან. ფონდი აფასებს არსებითია თუ არა ცვლილება რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით, მოცემული თანმიმდევრობით: ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ორივე ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების საერთო გავლენა. თუ ფულადი ნაკადები არსებითად განსხვავდება, მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შეფასების გაკეთების დროს ფონდი ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტის დროს გამოყენებული პრინციპების ანალოგიური პრინციპებით ხელმძღვანელობს.

ფონდი ასკვნის, რომ ცვლილება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ცვლილება ფინანსური აქტივის ვალუტაში;
- ცვლილება გირაოში ან სხვა საკრედიტო პირობებში;

თუ ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული, მოდიფიცირებული აქტივისგან მიღებული ფულადი ნაკადები, არ არის არსებითად შეცვლილი, მაშინ მოდიფიცირების შედეგად ფინანსური აქტივის აღიარება არ წყდება. ამ შემთხვევაში, ფონდი ხელახლა ანგარიშობს ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას და მთლიანი საბალანსო ღირებულების კორექტირებისას წარმოქმნილ თანხას აღრიცხავს როგორც მოდიფიცირებით განპირობებულ შემოსულობას ან ზარალს მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში. ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება ხელახლა ითვლება როგორც მოდიფიცირებული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება, რომელიც დისკონტირდება აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საკომისიო აკორექტირებს მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივის საბალანსო ღირებულებას და არის ამორტიზებული მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივის დარჩენილი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

ფინანსური ვალდებულებები

ფონდი წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას, როდესაც მოდიფიცრებულია მისი პირობები და არსებითად განსხვავდება მოდიფიცირებული ვალდებულებისგან მიღებული ფულადი ნაკადები. ამ შემთხვევაში, ახალი მოდიფიცირებულ პირობებზე დაფუძნებული ფინანსური ვალდებულება აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით. სხვაობა აღიარებაშეწყვეტილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და ახალ მოდიფიცირებულპირობებიან ფინანსურ ვალდებულებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

თუ მოდიფიცირება (ან გაცვლა) არ იწვევს ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტას, ფონდი იყენებს ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულების კორექტირებისას გამოყენებულ სააღრიცხვო პოლიტიკას. როდესაც მოდიფიცირება არ იწვევს ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტას, ფონდი აღიარებს ესეთი მოდიფიცირებიდან (ან გაცვლიდან) წარმოშობილ, ფინანსური ვალდებულების ამორტიზებული ღირებულების ნებისმიერ კორექტირებას, მოგებაში ან ზარალში, მოდიფიცირების (გაცვლის) თარიღში.

ცვლილებები არსებული ფინანსური ვალდებულებების ფულად ნაკადებში არ მიიჩნევა კორექტირებად, თუ ისინი წარმოიშვა არსებული სახელშეკრულებო პირობებიდან. საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებისას არსებული საბაზრო განაკვეთის შესაბამისად, ფონდი ხელმძღვანელობს მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის ფინანსური ინსტრუმენტებით. ეს ნიშნავს, რომ შესაბამისად იცვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთიც.

ფონდი აფასებს არსებითია თუ არა ცვლილება რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით: ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ორივე ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების საერთო გავლენა. ფონდი ასკვნის, რომ ცვლილება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

– ფინანსური ვალდებულების ვალუტის ცვლილება;
– ცვლილება გირაოში ან სხვა საკრედიტო პირობებში;
– კონვერტაციის პირობის დამატება;
– ფინანსური ვალდებულების სუბორდინაციის ცვლილება.

რაოდენობრივი შეფასებისას მნიშვნელოვნად იცვლება პირობები თუ ახალი პირობების მიხედვით ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულება, წმინდად გადახდილი/მიღებული თანხების (დისკონტირებული თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით) ჩათვლით, მინიმუმ 10%-ით განსხვავდება საწყისი ფინანსური ვალდებულებიდან წარმოქმნილი ნარჩენი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულებისგან. თუ სავალო ინსტრუმენტების გაცვლა ან პირობების მოდიფიცირება მიჩნეულია ვალის დაფარვად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან გადასახადი აღიარებულია ვალის დაფარვიდან მიღებულ მოგებასა ან ზარალში. თუ გაცვლა ან მოდიფიცირება არ არის მიჩნეული ვალის დაფარვად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საკომისიო აკორექტირებს ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და ამორტიზებულია მოდიფიცირებული ვალდებულების ნარჩენი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

(iv) აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

ფონდი წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას, როდესაც ფინანსური აქტივიდან მისაღები ფულადი ნაკადების მიღების სახელშეკრულებო უფლებებს გასდის ვადა, ან ის გადასცემს გარიგებიდან მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებზე უფლებებს, გარიგებაში რომელშიც ფინანსური აქტივის ფლობის თითქმის ყველა რისკი და ანაზღაურება არის გადაცემული, ან როდესაც ფონდი არც გადასცემს და არც ინარჩუნებს ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ რისკებს და ანაზღაურებებს და ფონდი არ ინარჩუნებს ფინანსურ აქტივზე კონტროლს.

ფონდი დებს გარიგებებს, რომლითაც ის გადასცემს მისი ინდივიდუალური ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახულ აქტივებს, მაგრამ ინარჩუნებს გადაცემულ აქტივებთან დაკავშირებულ ყველა ან თითქმის ყველა რისკს და ანაზღაურებას. ასეთ შემთხვევებში, გადაცემული აქტივის აღიარება არ წყდება.

ფინანსური ვალდებულებები

ფონდი წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას, როდესაც მისი სახელშეკრულებო ვალდებულებები დაკმაყოფილებულია, უქმდება ან ვადა გასდის. ფონდი ასევე წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას, როცა მისი პირობები არის მოდიფიცირებული და მოდიფიცირებული ფინანსური ვალდებულებიდან მიღებული ფულადი ნაკადები მნიშვნელოვნად განსხვავდება, რა შემთხვევაშიც მოდიფიცირებულ პირობებზე დაფუძნებული ახალი ფინანსური ვალდებულება აღიარდება მისი სამართლიანი ღირებულებით.

ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტისას, გაუქმებულ საბალანსო ღირებულებას შორის და გადახდილ თანხას შორის სხვაობა (ნებისმიერი გადაცემული არაფულადი აქტივების და ნაკისრი ვალდებულებების ჩათვლით) აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(v) ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები შეიძლება იყოს ურთიერთგადაფარული და წმინდა ოდენობა წარმოდგენილი ინდივიდუალურ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ როდესაც ფონდს ამჟამად აქვს იურიდიული უფლება, რომ ურთიერთგადაფაროს ეს ოდენობები და ის აპირებს მათ დაკმაყოფილებას წმინდა თანხის საფუძველზე ან აქტივის გაყიდვით იმავდროულად დააკმაყოფილოს ვალდებულება.

(m) კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება კაპიტალის სახით. დამატებითი ხარჯები პირდაპირ უკავშირდება ჩვეულებრივი აქციების და აქციის ოფციონების გამოშვებას და აღიარდება როგორც გამოქვითვა კაპიტალიდან, ნებისმიერი საგადასახადო გავლენის გამოკლებით.

მეკავშირე საწარმოებში და შვილობილ საწარმოებში (რომლებიც ქმნიან ბიზნესს) წილების შენატანის გარდა, მესაკუთრეების არაფულადი შენატანების აღიარება ხდება შეტანილი აქტივების სამართლიანი ღირებულებით, გადავადებული გადასახადის გამოკლებით, შენატანის განხორციელების თარიღისთვის.

არაფულადი განაწილებების აღიარება ხდება განაწილებული აქტივების საბალანსო ღირებულებით, თუ ამგვარი განაწილებები სცდება ფასიკ 17-ის (არაფულადი აქტივების განაწილება მესაკუთრეებზე) გამოყენების ფარგლებს.

(n) გაუფასურება

(i) არაწარმოებული ფინანსური აქტივები

ფონდი აღიარებს ზარალის რეზერვებს ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე:

ფონდი აღრიცხავს ზარალის რეზერვებს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი ოდენობით, შემდეგი შემთხვევების გარდა, როდესაც აღირიცხება 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით:

- სასესხო ფასიანი ქაღალდები, რომლებსაც საანგარიშგებო თარიღისთვის აქვთ დაბალი საკრედიტო რისკი; და
- სხვა სასესხო ფასიანი ქაღალდები და საბანკო ნაშთები, რომელთათვისაც საკრედიტო რისკი (ანუ ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში დეფოლტის ალბათობა) არსებითად არ გაზრდილა თავდაპირველი აღიარების შემდგომ.

ზარალის რეზერვები სავაჭრო მოთხოვნებზე ყოველთვის ფასდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი ოდენობით.

ფინანსურ აქტივზე თავდაპირველად აღიარებული საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის დასადგენად და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დადგენისას, ფონდი ითვალისწინებს გონივრულ და დამხმარე ინფორმაციას რომელიც შესაბამისია და ხელმისაწვდომი არასაჭირო ხარჯებისა და ძალისხმევის გაწევის გარეშე. ეს მოიცავს როგორც ხარისხობრივ ისე რაოდენობრივ ინფორმაციას და ანალიზს, ფონდის წარსულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, ინფორმირებული საკრედიტო შეფასების და წინდახედულობის პრინციპის გათვალისწინებით.

ფონდი ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდად მიიჩნევს, როდესაც მას 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება აქვს.

ფონდი მიიჩნევს, რომ ფინანსური აქტივი არის გადეფოლტებული, როდესაც:

– არ არის სავარაუდო, რომ მსესხებელი სრულად დაფარავს მის საკრედიტო ვალდებულებებს ფონდის მიმართ, ფონდის მიერ უზრუნველყოფის რეალიზაციის გარეშე (ასეთის არსებობის შემთხვევაში);
– ფინანსური აქტივი 90 დღეზე მეტია ვადაგადაცილებული.

არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომელიც წარმოიშობა ნებისმიერი შესაძლო დეფოლტის შემთხვევებისგან ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ის ნაწილი, რომელიც წარმოიშობა საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში მომხდარი დეფოლტის შემთხვევებისაგან (ან უფრო მოკლე ვადაში თუ ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადა 12 თვეზე ნაკლებია).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დადგენისას გამოყენებული მაქსიმალური პერიოდი შეესაბამება მაქსიმალურ სახელშეკრულებო პერიოდს რომლის განმავლობაშიც ფონდი ექვემდებარება საკრედიტო რისკს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის საკრედიტო ზარალების ალბათობით შეწონილი შეფასება. საკრედიტო ზარალები ანგარიშდება, როგორც ყველა ფულადი დანაკლისის (სხვაობა ხელშეკრულების მიხედვით ფონდის მიერ მისაღებ ფულად ნაკადებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომლის მიღებასაც მოელის ფონდი) მიმდინარე ღირებულება.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი დისკონტირდება ფინანსური აქტივის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივები

ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის, ფონდი აფასებს არის თუ არა ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები გაუფასურებული საკრედიტო რისკით. ფინანსური აქტივი „გაუფასურებულია საკრედიტო რისკით“, როდესაც ფინანსური აქტივის სამომავლო ფულად ნაკადებზე საზიანო გავლენის მქონე ერთ ან მეტ მოვლენას ჰქონდა ადგილი.

მტკიცებულება იმისა, რომ ფინანსური აქტივი გაუფასურებულია საკრედიტო რისკით მოიცავს შემდეგ დაკვირვებად მონაცემებს:

– ემიტენტის ან მსესხებლის არსებითი ფინანსური სირთულეები;
– ხელშეკრულების დარღვევა, მაგალითად დეფოლტი ან 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება;
– ფონდის მიერ წინსწრების ან სესხის რესტრუქტურიზაცია იმ პირობებით, რომლებსაც ფონდი სხვა შემთხვევაში არ განიხილავდა;
– მოსალოდნელია მსესხებლის გაკოტრება ან სხვა ფინანსური რეორგანიზაცია; ან
– ფინანსური სირთულეების გამო უზრუნველყოფის აქტიური ბაზრის გაქრობა.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის წარდგენა ინდივიდუალურ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში

ზარალის რეზერვი ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ აქტივებზე, აკლდება აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას.

ჩამოწერა

ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება ჩამოწერილია, როდესაც ფონდს აღარ აქვს მისი მთლიანობაში ან ნაწილობრივ ამოღების გონივრული მოლოდინი. ფონდი ინდივიდუალურად აფასებს ჩამოსაწერ ოდენობას და ვადებს, იმის მიხედვით, არის თუ არა გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ მოხერხდება თანხის ამოღება. ფონდი აღარ ელის მნიშვნელოვანი ოდენობის ამოღებას ჩამოწერილი თანხიდან. თუმცა, ჩამოწერილი ფინანსური აქტივები შეიძლება კიდევ დაექვემდებაროს აღსრულების მცდელობას ფონდის მხრიდან ვადაგასული თანხების ამოღების პროცედურების შესაბამისად.

(ii) არაფინანსური აქტივები

ფონდის არაფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება (მარაგების და საგადასახადო აქტივების გარდა) გადაიხედება ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის, რათა დადგინდეს არსებობს თუ არა გაუფასურების რაიმე ნიშნები. მსგავსი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ფასდება აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება. გაუფასურების ზარალი აღიარდება, თუ აქტივის ან მასთან დაკავშირებული ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის მოსალოდნელ ანაზღაურებად ღირებულებას.

ფონდის კორპორატიული აქტივები არ ქმნიან ცალკეულ ფულადი ნაკადების შემოდინებებს და გამოიყენებიან ერთზე მეტი ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის მიერ. კორპორატიული აქტივები განაწილებულია ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულებზე გონივრულ და თანმიმდევრულ საფუძველზე და მოწმდება გაუფასურებაზე იმ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის შემოწმების ნაწილის სახით რომელსაც კორპორატიული აქტივი მიეკუთვნება.

აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულება არის მის გამოყენებით ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას (გამოკლებული გაყიდვის ხარჯები) შორის უდიდესი. გამოყენებითი ღირებულების შეფასებისას, მომავალში მისაღები სავარაუდო ფულადი ნაკადები დისკონტირდება მათ მიმდინარე ღირებულებაზე (გადასახადების გადახდამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით), რაც ასახავს ბაზრის მიმდინარე შეფასებას ფულის ღირებულებისა დროში და ამ აქტივებისთვის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულისთვის დამახასიათებელ რისკებს. გაუფასურების დადგენის მიზნით, აქტივები, რომლებიც ვერ შემოწმდება ინდივიდუალურად, ჯგუფდება აქტივების უმცირეს ჯგუფებად, რაც ახდენს ფულადი ნაკადების გენერირებას ხანგრძლივი სარგებლობიდან, რომლებიც დიდწილად დამოუკიდებელი არიან სხვა აქტივების ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ფულადი შემოდინებებისგან.

გაუფასურების ზარალები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულებთან მიმართებაში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ნაწილდება ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულში შემავალი აქტივების საბალანსო ღირებულებაზე პროპორციულობის პრინციპით და ამცირებს მას.

წინა პერიოდებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ფასდება თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის, ნებისმიერ მინიშნებაზე იმისა, რომ ზარალი შემცირდა ან აღარ არსებობს. გაუფასურების ზარალის აღდგენა ხდება იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი აქვს ცვლილებას ანაზღაურებადი ღირებულების განსაზღვრებაში გამოყენებულ შეფასებებში. გაუფასურების ზარალი აღდგენილია მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ აღემატება იმ საბალანსო ღირებულებას, რაც იქნებოდა განსაზღვრული (ცვეთის ან ამორტიზაციის გამოკლებით) გაუფასურების ზარალის არ არსებობის შემთხვევაში.

(o) დივიდენდები

დივიდენდები ჩვეულებრივ აქციებზე აისახება გაუნაწილებელი მოგების განაწილების სახით, მათი გამოცხადების პერიოდში.

(p) იჯარები

ხელშეკრულების დადებისას, ფონდი განსაზღვრავს არის თუ არა ან მოიცავს თუ არა აღნიშნული ხელშეკრულება იჯარას. ხელშეკრულება არის ან შეიცავს იჯარას თუ ის გადასცემს კონკრეტული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას დროის გარკვეული პერიოდით გარკვეული ანაზღაურების სანაცვლოდ.

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრისთვის, ფონდს არ აქვს არსებითი საიჯარო ხელშეკრულებები, რომლებშიც ის მოქმედებს როგორც მოიჯარე ან როგორც მეიჯარე.

20. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული

არსებობს რიგი ახალი სტანდარტები, რომლებიც 2023 წლის 1 იანვრიდან, და ყოველი მომდევნო წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, შევიდა ძალაში (ადრეული გამოყენებაც ნებადართულია); თუმცა ფონდს ჯერ არ ჰქონდა აღნიშნული ახალი ან შეცვლილი სტანდარტები მიღებული წინამდებარე ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებისას. მოსალოდნელია, რომ ქვემოთ ჩამოთვლილი შესწორებული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები არ მოახდენენ მნიშვნელოვან გავლენას ფონდის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- *ვალდებულებების კლასიფიკაცია „მოკლევადიანის ან გრძელვადიანის“ და „გრძელვადიანი ვალდებულებები კოვენანტებით“ სახით (ბასს 1-ის შესწორებები).*
- *მომწოდებელთა საფინანსო გარიგებები (ბასს 7-ისა და ფასს 7-ის შესწორებები).*
- *საიჯარო ვალდებულება გაყიდვასა და უკუიჯარაში (ფასს 16-ის შესწორებები);*
- *გაცვლის საშუალების არარსებობა (ბასს 21-ის შესწორებები)*

21. შემდგომი მოვლენები

2024 წლის 29 თებერვალს, შპს „საქართველოს ინდუსტრიული და რეგიონალური განვითარების კომპანიამ“ შეიტანა განაცხადი ლიკვიდაციაზე და პროცესი ჯერ კიდევ მიმდინარეობს.

2024 წლის 1 თებერვალს, „გარდაბნის თბოსადგურის“ წილები (21,716%) გადაეცა სს „საქართველოს რკინიგზას“, „მოთხოვნები ყოფილი შვილობილი კომპანიის მიმართ“ დაკმაყოფილების სახით (იხ. ასევე შენიშვნა 14).

2024 წლის ივლისში, ფონდმა და სს „ბორჯომი ლიკანი ინტერნეიშენალმა“ გააფორმეს სასესხო ხელშეკრულების ცვლილება. ცვლილების მიხედვით, ფონდმა მიიღო 1,111 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით წინასწარი გადახდა და 17,692 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით ძირი თანხა სს „ბორჯომი ლიკანი ინტერნეიშენალის“ საკუთარ კაპიტალში შეიტანა.

ამასთანავე, ცვლილების მიხედვით შემცირდა სესხის საპროცენტო განაკვეთი 9.19 %-მდე და გადახედილ იქნა მის დაფარვის ვადასთან დაკავშირებული პირობები, შემდეგნაირად:

- სს „ბორჯომი ლიკანი ინტერნეიშენალზე“ გაცემული სესხის დაუფარავი ოდენობა დაიფარება კომერციული ბანკისგან აღებული სესხის დაფარვიდან ხუთი წლის განმავლობაში.

2024 წელს ფონდმა 3,500 ათასი აშშ დოლარის ინვესტიცია განახორციელა მეკავშირე საწარმოს კაპიტალში.

2024 წელს ფონდმა გასცა 5,000 ათასი აშშ დოლარის ოდენობის სესხი 8.69% პლუს 6 თვიანი SOFR საპროცენტო განაკვეთით და 84 თვის ვადით.

სს „საქართველოს განვითარების ფონდი“
მმართველობითი ანგარიში
2023 წელი

ზოგადი ინფორმაცია ფონდის შესახებ

სს „საქართველოს განვითარების ფონდი" (შემდგომში „ფონდი) არის სახელმწიფო საინვესტიციო კომპანია. ის ფუნქციონირებს 2011 წელს დაფუძნებული სს „საპარტნიორო ფონდის“ ბაზაზე, რომელიც ამ სახელწოდებით ფონდის რეფორმირებამდე, 2023 წლის სექტემბრამდე ფუნქციონირებდა.

თავდაპირველად სს „საპარტნიორო ფონდი" შეიქმნა სატრანსპორტო, ენერგეტიკისა და ინფრასტრუქტურის სფეროში არსებული მსხვილი სახელმწიფო საწარმოების კონსოლიდაციის ბაზაზე. კერძოდ, ფონდის კაპიტალის ფორმირება მოხდა შემდეგი სახელმწიფო საწარმოების კონსოლიდაციის საფუძველზე:

- სს „საქართველოს რკინიგზა“ - აქციების 100%
- სს „ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორი“ - აქციების 100%
- სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“ - აქციების 100%
- სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“ - აქციების 100%
- სს „თელასი“ - სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული აქციების 24.52902%

„საქართველოს განვითარების ფონდის“, ყოფილი „საპარტნიორო ფონდის“ რეფორმა განხორციელდა ეტაპობრივად, რის შედეგადაც ზემოაღნიშნული სახელმწიფო საწარმოები, გარდა სს „თელასისა“, გადაეცა სახელმწიფოს პირდაპირ საკუთრებაში. კერძოდ, 2020 წლის აპრილში, სს „ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორის“ აქციების 100% და სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ აქციათა 100% გადაეცა სახელმწიფოს, 2020 წლის სექტემბერში კი სს „თელასის“ აქციების 24.52902% საჯარო აუქციონის მეშვეობით გასხვისდა ადგილობრივ კომპანიაზე. 2022 წლის დეკემბერში სს „საქართველოს რკინიგზის“ აქციების 100% და სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ აქციების 100% გადაეცა სახელმწიფოს, ხოლო შპს „გარდაბნის თბოსადგურში“ ფონდის კუთვნილი 49.092% წილი გასხვისდა სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციაზე“.

2023 წლის განმავლობაში ფონდის კანონში შევიდა ცვლილება , დამტკიცდა ახალი წესდება და სხვა მარეგულირებელი დოკუმენტები. 2023 წლის 10 სექტემბრიდან ფონდმა ახალი საინვესტიციო მანდატით განაგრძო საქმიანობა. აღნიშნული რეფორმის მიზანი იყო, რომ ფონდი მეტად დამოუკიდებელი და ფინანსურად მდგრადი გამხდარიყო თავის საქმიანობაში.

ფონდი არის სახელმწიფოს მიერ დაფუძნებული სააქციო საზოგადოება და იმართება სამეთვალყურეო საბჭოს და დირექტორთა საბჭოს მიერ. სამეთვალყურეო საბჭოს პასუხისმგებლობა, დირექტორთა საბჭოს საქმიანობაზე მეთვალყურეობის გაწევაა, რაც ძირითადად მოიცავს აღმასრულებელი დირექტორისა და დირექტორთა საბჭოს წევრების დანიშვნა და გათავისუფლებას, წლიური ანგარიშებისა და დირექტორთა საბჭოს წინადადებების განხილვას, მოგების განაწილებასთან დაკავშირებულ საკითხებსა და კომპანიის წლიური ბიუჯეტის და კორპორატიული ხედვისა და სტრატეგიის დამტკიცებას.

სამეთვალყურეო საბჭომ, წესდებით გათვალისწინებული ნორმით, დააარსა აუდიტის კომიტეტი, რომელიც თავის დასკვნებსა და რეკომენდაციებს წარუდგენენ სამეთვალყურეო საბჭოს.

სამეთვალყურეო საბჭო შედგება ხუთი წევრისგან მათი დანიშვნა და გათავისუფლება, დაკავებული პოზიციიდან, შეუძლია აქციონერს. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების არჩევა ხდება სამი წლის ვადით.

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები:

დავით საგანელიძე
სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე | 2023 წლიდან

მერაბ კაკულია
სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე | 2023 წლიდან

ავთანდილ სილაგაძე
სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი / აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარე | 2023 წლიდან

ნანა ადეიშვილი
სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი / აუდიტის კომიტეტის წევრი | 2023 წლიდან

ვაზილ ჰუდაკი
სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი / აუდიტის კომიტეტის წევრი | 2023 წლიდან

დირექტორთა საბჭო არის აღმასრულებელი ორგანო, რომელიც პასუხისმგებელია კომპანიის ყოველდღიურ მართვაზე (გარდა იმ ფუნქციებისა, რომლებიც აქციონერისა და სამეთვალყურეო საბჭოს პრეროგატივას წარმოადგენს). დირექტორთა საბჭო შედგება აღმასრულებელი დირექტორისა და მისი მოადგილისგან. დირექტორთა საბჭოს წევრების დანიშვნისა და გათავისუფლების უფლება აქვს სამეთვალყურეო საბჭოს, ამასთან აღმასრულებელი დირექტორის და მისი მოადგილის დანიშვნა/განთავისუფლება ასევე თანხმდება აქციონერთან.

დირექტორთა საბჭოს წევრები

ბესიკ ბუგიანიშვილი
აღმასრულებელი დირექტორი / დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარე | 2023 წლიდან

ვახტანგ ჯორბენაძე
აღმასრულებელი დირექტორის მოადგილე / დირექტორთა საბჭოს წევრი | 2023 წლიდან

ფონდისათვის არსებობს სპეციალური კანონი, რომელიც განსაზღვრავს მის მიზნებს, დაფინანსების პრინციპებს და წყაროებს, პროექტებში მონაწილეობის ფორმებს, კორპორატიულ მმართველობას და ანგარიშგებას.

ფონდი ფინანსურ პარტნიორობას უწევს კერძო ინვესტორებს, რაც საშუალო და გრძელვადიან თანადაფინანსებაში გამოისახება. იგი პასიური პარტნიორის როლში იღებს მონაწილეობას როგორც ე.წ. Greenfield (ახალი ბიზნეს ინიციატივები), ისე ე.წ. Brownfield პროექტებში (ინვესტიცია არსებულ ბიზნესში), წინასწარ განსაზღვრული გასვლის სტრატეგიით.

ფონდის საინვესტიციო სტრატეგიის მთავარი ამოცანებია:

1. ეკონომიკის დივერსიფიკაციის ხელშეწყობა და მისი ტრადიციულ სექტორებზე დამოკიდებულების შემცირება;
2. პრიორიტეტულ სექტორებში ადგილობრივი და პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა;
3. კერძო სექტორის საწარმოთა გლობალურ ღირებულებათა ჯაჭვებში ჩართვა;
4. საქართველოს რეგიონებში ინდუსტრიული კლასტერების განვითარების მხარდაჭერა.

ფონდის ფინანსური ინსტრუმენტები ემსახურება საქართველოს ფინანსურ ბაზარზე გრძელვადიანი სარისკო (risk capital) და ზრდის კაპიტალის (growth capital) რესურსზე ხელმისაწვდომობის ზრდას. საქართველოს ფინანსურ ბაზარზე არსებული მდგომარეობის გათვალისწინებით შეზღუდულია წვდომა მსგავსი ტიპის ფინანსურ რესურსზე და სწორედ ამ ჩავარდნის შევსებას გეგმავს ფონდი ქვემოთ ჩამოთვლილი ფინანსური ინსტრუმენტების საშუალებით.

საინვესტიციო პროექტებში მონაწილებას ფონდი ახორციელებს შემდეგი ფინანსური ინსტრუმენტების საშუალებით:

- კაპიტალში მონაწილეობა;
- მეზანინ დაფინანსება;
- სუბორდინირებული სესხი;
- სინდიცირებული სესხი;
- უპირატესი სესხი და
- გარანტია.

თითოეული ფინანსური ინსტრუმენტი მორგებულია კონკრეტულ მიზანზე, როგორიცაა საბრუნავი საშუალებების და/ან კაპიტალური ხარჯების დაფინანსება და გააჩნია განსხვავებული პირობები, რისკის დონე და მოთხოვნები უზრუნველყოფის მიმართ.

ფონდის ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით, 2023 წლის განმავლობაში ფონდის შემოსავლები შემდეგ ძირითად მუხლებს:

- წილის რეალიზაციის შედეგად მიღებული შემოსავალი - 34.46 მილიონი ლარი;
- საპროცენტო და სხვა ფინანსური შემოსავალი - 9,9 მლნ ლარი.

2023 წლის ფონდის ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით, წმინდა მოგება შეადგენს - 26.85 მლნ ლარს.

განვითარების გეგმები

2023 წლის განმავლობაში განხორციელებული რეფორმების შედეგად, 2024 წლიდან ფონდი ფუნქციონირებს ახალი საინვესტიციო მანდატით და ბიზნეს-მოდელით. თუ 2023 წლამდე ფონდის შემოსავლების ძირითადი წყარო იყო სს „საქართველოს რკინიგზისგან“ და სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციისგან“ მიღებული დივიდენდები, 2024 წლიდან ფონდის ძირითადი შემოსავლის წყარო იქნება საპროცენტო და საინვესტიციო შემოსავლები. საპროცენტო შემოსავლები მოიცავს ფონდის მიერ გაცემული მეზანინ დაფინანსებიდან და საბანკო ნაშთებიდან მიღებულ საპროცენტო შემოსავლებს. საინვესტიციო შემოსავალში იგულისხმება საკუთარი კაპიტალის მიწოდებით დაფინანსებული პროექტებიდან მიღებული ის ამონაგები, რაც აღემატება ამ პროექტების საბალანსო ღირებულებას.

რაც შეეხება დაფინანსების წყაროს, სამომავლოდ, ფონდი საკუთარი დაფინანსების ერთ-ერთ მთავარ წყაროდ განიხილავს მულტილატერული განვითარების ბანკებისგან, ევროკავშირის და სხვა განვითარებული ქვეყნების განვითარების ინსტიტუტებისგან მიღებულ თანხებს.

საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდურობის და ფულადი ნაკადების რისკების მიმოხილვა და ინფორმაცია ამ რისკების მართვის მექანიზმების შესახებ

ფონდის თავისი ჩვეულებრივი საქმიანობის ფარგლებში გააჩნდა და გააჩნია საკრედიტო რისკი. ეს არის ფონდი ფინანსური დანაკარგის რისკი, როდესაც ფინანსური ინსტრუმენტის ხელშემკვრელი მხარე არ შეასრულებს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს ფონდისათვის კუთვნილი თანხის ანაზღაურებასთან დაკავშირებით.

ლიკვიდურობის მართვისათვის კომპანიის მიდგომა არის, რამდენად შესაძლებელია გადამოწმება იმისა, რომ ვალდებულებების გაჩენისას ყოველთვის ჰქონდეს დავალიანების შესაბამისი ლიკვიდურობა. ამ კუთხით არსებული რისკების გავლენის შემცირებას ხელს უწყობს საწარმოს განკარგულებაში დატოვებული ფინანსური სახსრები.

ფონდის გააჩნია სავალუტო ოპერაციები და იგი სენსიტიურია სავალუტო კურსის ცვლილებების მიმართ. ფონდის ფულადი ნაკადები განთავსებულია მაღალი რეიტინგის მქონე ფინანსურ ინსტიტუტებში, რაც ამცირებს ფულადი ნაკადების რისკებს.

ზემოაღნიშნული რისკების შესახებ და ზოგადად, ფონდის რისკის მართვის მექანიზმების შესახებ დეტალური ინფორმაციისათვის, გთხოვთ იხილოთ ფონდის ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება (შენიშვნა N15), რომელიც გაიცა 2024 წლის 30 დეკემბერს.

კორპორატიული მართვა

ეფექტური კორპორატიული მმართველობა წარმოადგენს წარმატებული ბიზნესის საფუძველს. ფონდის კორპორატიული მმართველობის სისტემა მიმართულია ინვესტორებთან, აქციონერებთან და სხვა დაინტერესებულ პირებთან სანდო და საიმედო ურთიერთობების შენარჩუნებაზე და მის განვითარებაზე, რაც ზრდის ფონდის საინვესტიციო მიმზიდველობას.

ფონდში დასაქმებული ყველა თანამშრომელს გააჩნია სამუშაოს აღწერილობა და თანამშრომლების სამსახურში აყვანა ხორციელდება საქართველოს კანონმდებლობისა და საერთაშორისო სტანდარტების დაცვით.

ფონდის სამეთვალყურეო საბჭოს დონეზე არსებული აუდიტის კომიტეტი, კომპანიის შიდა აუდიტთან ერთად, უზრუნველყოფს რელევანტურ რისკებზე რეაგირებას და/ან მათ თავიდან ასაცილებლად შიდა კონტროლის პროცედურების გატარებას. აუდიტის კომიტეტი ასევე თანამშრომლობს გარე აუდიტორებთან, რათა დარწმუნდეს, რომ წლიური ფინანსური ანგარიშგება არ შეიცავს შეცდომებს და შესაბამისობაშია საერთაშორისო სტანდარტებთან.

კორპორაციის შიდა კონტროლის სისტემა

ფონდის შიდა კონტროლზე პასუხისმგებელია პროექტების მონიტორინგისა და შიდა აუდიტის სამსახური. აღნიშნული სამსახური საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად ახორციელებს ფონდის შიდა კონტროლის სისტემის ეფექტური და ეფექტიანი ფუნქციონირების მონიტორინგს, შეფასებას და შესაბამის უკუკავშირს. აღნიშნული სამსახური ხელმძღვანელობის შიდა აუდიტის დებულების შესაბამისად, რაც ეფუძნება „თრეიდუეის კომისიის მასპონსორებელი

ორგანიზაციების კომიტეტის“ (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission, COSO) მიერ შემუშავებული შიდა კონტროლის სისტემის კონცეპტუალური საფუძვლების შესაბამისად.

ფონდში აგრეთვე ფუნქციონირებს შვილობილ საწარმოებში წარმომადგენლობისა და პროექტების ზედამხედველობის სამმართველო, რომელიც ფონდის შესაბამის სამსხურებთან ერთად ახორციელებს ფონდის შვილობილ კომპანიების და საინვესტიციო პროექტების მონიტორინგს.

გარემოს დაცვა

გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული რისკების გაცნობიერება, გაკონტროლება და მათზე ადეკვატური რეაგირება ფონდის გარემოსდაცვითი სტრატეგიის ნაწილია. ფონდის შესაბამის საინვეტიციო პროექტში გარემოს დაცვითი საკითხების შესწავლა ხორციელდება შესაბამისი კომპეტენციის მქონე ადგილობრივი და საერთაშორისი ექსპერტების მიერ.

კორპორატიული სოციალური პასუხისმგებლობა

ფონდის ხედვებიდან, ფასეულობებიდან და სტრატეგიული მიზნებიდან გამომდინარე, ფონდი განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევს სოციალურ პასუხისმგებლობას. თანამშრომლებზე და გარემოზე ზრუნვა, ქველმოქმედება და სხვა სოციალურად საჭირო აქტივობები არის ის ძირითადი მიმართულებები, რომლებზეც კონცენტრირებულია ფონდის სოციალური პასუხისმგებლობის კუთხით.

წინამდებარე მმართველობითი ანგარიშგება დამტკიცებულია მენეჯმენტის მიერ 2024 წლის 30 დეკემბერს და ხელმოწერილია:

ბესიკ ბუგიანიშვილი აღმასრულებელი დირექტორი	იოსებ მამუკელაშვილი ფინანსური დეპარტამენტის დირექტორი

ორგანიზაციების კომიტეტის“ (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission, COSO) მიერ შემუშავებული შიდა კონტროლის სისტემის კონცეპტუალური საფუძვლების შესაბამისად.

ფონდში აგრეთვე ფუნქციონირებს შვილობილ საწარმოებში წარმომადგენლობისა და პროექტების ზედამხედველობის სამმართველო, რომელიც ფონდის შესაბამის სამსხურებთან ერთად ახორციელებს ფონდის შვილობილ კომპანიების და საინვესტიციო პროექტების მონიტორინგს.

გარემოს დაცვა

გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული რისკების გაცნობიერება, გაკონტროლება და მათზე ადეკვატური რეაგირება ფონდის გარემოსდაცვითი სტრატეგიის ნაწილია. ფონდის შესაბამის საინვეტიციო პროექტში გარემოს დაცვითი საკითხების შესწავლა ხორციელდება შესაბამისი კომპეტენციის მქონე ადგილობრივი და საერთაშორისი ექსპერტების მიერ.

კორპორატიული სოციალური პასუხისმგებლობა

ფონდის ხედვებიდან, ფასეულობებიდან და სტრატეგიული მიზნებიდან გამომდინარე, ფონდი განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევს სოციალურ პასუხისმგებლობას. თანამშრომლებზე და გარემოზე ზრუნვა, ქველმოქმედება და სხვა სოციალურად საჭირო აქტივობები არის ის ძირითადი მიმართულებები, რომლებზეც კონცენტრირებულია ფონდის სოციალური პასუხისმგებლობის კუთხით.

წინამდებარე მმართველობითი ანგარიშგება დამტკიცებულია მენეჯმენტის მიერ 2024 წლის 30 დეკემბერს და ხელმოწერილია:

ბესიკ ბუგიანიშვილი
აღმასრულებელი დირექტორი

იოსებ მამუკელაშვილი
ფინანსური დეპარტამენტის
დირექტორი